

Lapsen silmin

Sotaorvot, sotalapset, lapsuuskodin menettäneet evakkolapset ovat sodan lapsia kaikki. Jotakin on jäänyt mieleen, paljon on pyyhkiytynyt pois.

Sivut 4 -5.

Sotien lapset

Suomen talvisodasta on 70 vuotta. Sota vaikuttaa yhteiskuntaan ja elämään monella tavalla. Myös sellaiset, joilla ei ole mitään tekemistä sodan tai sen syiden kanssa joutuvat kokemaan kovia. Erityisesti lapset joutuvat kohtaamaan sodan kahut koko elämään vaikuttavalla tavalla.

Elokuvassa Äideistä parhain kuvataan koskettavalla tavalla Ruotsiin lähetettyjen sotilapsien lähtöä pois kodista ja elämää vierassa maassa vieraiden ihmisten parissa.

Moni lapsi menetti sotien aikana kotinsa, moni myös isänsä ja äitinsä. Elämä muuttui radikaalisti varhaisessa vaiheessa ilman omaa syytä tai mahdollisuutta vaikuttaa asioihin. Ruotsiin turvaan viettyjä sotilapsia ja vanhempansa menettäneitä so-taorpoja elää keskuudessamme vieläkin paljon. Heidän elämänsä osoittaa todeksi, että elämä ei ole helppoa. Samalla heidän selviytymisessään näkyy elämään sisältyvä luova voima.

Sota vaikutti vahvasti myös sellaisiin lapsiin, joiden vanhemmat säilyivät elossa ja palasivat kotiin. Veteraanisukupolvi hoiti sodan traumasensa hiljaisuudella, painaen suuret surut pohjalaisen kansanlaulun sanoin "syrrämmen pohjaan". Vasta vuosikymmenten jälkeen oli mahdollista purkaa sotakokemuksia. Monella ne ovat edelleenkin huulilla vielä kuolin-vuoteella. Sota vaikutti vahvasti koko elämään ja myös lasten ja perheiden elämään.

Toisen maailmansodan jälkeen maailmassa ei ole ollut yhtään sodatonta päivää. Sotilapsia on yhä enemmän. He tarvitsevat lähimmäisten tukea. Kannattaa kuunnella keskuudessamme eläviä sodan kokeneita lapsia, heiltä voi oppia sekä tuen antamisen mahdollisuuksista että elämän selviytymisvoimasta.

Kari Erkkola
päätoimittaja
kari.erkkola@evl.fi

Nuoruuden synnit

Raino Salmijärvi

Ei mikään eikä kukaan voi estää katuvaan vetoamasta Jumalan armoon ja hyvyyteen.

neisyyden asia. Hän oli niitä katu-nut ja pyytänyt anteeksi, mutta sil-ti ne painoivat mieltä menneisyy-den mustana historiana. Ikääntyneellä Daavidilla oli särkynyt mie-li, mutta luja usko Jumalan hyvyt-teen ja rukouksen sielunhoidolli-nen kanava.

Edesmennyt arkkipiispa Martti Simojoki toteaa psalmiselityk-sessään, että nuoruuden syntejä eivät ole nuoren halu itsenäistyä ja kokeilla uusia asioita, kaipaus ja vetovoima, joka suuntautuu toi-

seen sukupuoleen, vaan teko, jolloin tahallaan tehtiin vastoin omantunnon ääntä. Mutta ei mi-kään eikä kukaan voi estää katuvaan Daavidin ta-voin vetoamasta Jumalan armoon ja hyvyyteen. Jeesus Kristus on Pahan vallan voittaja, anteek-siantaja uupumaton.

KARI PENTTINEN
NOORMARKUN KIRKKOHERRA

Vanha testamentti on kristittyjen Ra-mattu ja Uusi testamentti on sen selitys. Näin iskevästi ja kauniisti opettaa **Martti Luther**. Erityisesti Vanhan testamentin Psalmi-en kirja oli Lutherille rakas, Raamattu pienoiso-koossa. Vanhan testamentin lukeminen onkin hyvä aloittaa kuninkaan sanomana: "Älä muista nuoruuteni syntejä, älä pahoja tekojani!"

Psalmi 25 on sekä helmikuun viimeisen sun-nuntain (jakeet 1-10) että maaliskuun ensimmäi-sen sunnuntain (jakeet 11-20) psalmiteksti. Psal-mi on Daavidin psalmi, kuten niin monet psal-mien kirjan 150stä psalmista. Raamatun perus-teella tiedämme, että kuningas Daavid on ollut lahjakas ja monipuolinen muusikko ja runoilija, "Israelin suloinen laulaja", määritteli **James L. Kugel**. Psalmi 25 on myös ns. alfabeettinen psal-

mi, jolloin heprean aakkosten kirjaimet aloit-tavat vuorollaan ja järjestyksessä psalmin rivit. Ikääntynyt Daavid pohtii tässä psalmissa hy-vin henkilökohtaisesti ja avoimesti elettyä elä-mää ja nykytilaansa rukouksen ja uskon henges-sä (helmikuun viimeisen pyhän aihe). Jac 7 on pysäyttävä kuninkaan sanomana: "Älä muista nuoruuteni syntejä, älä pahoja tekojani!"

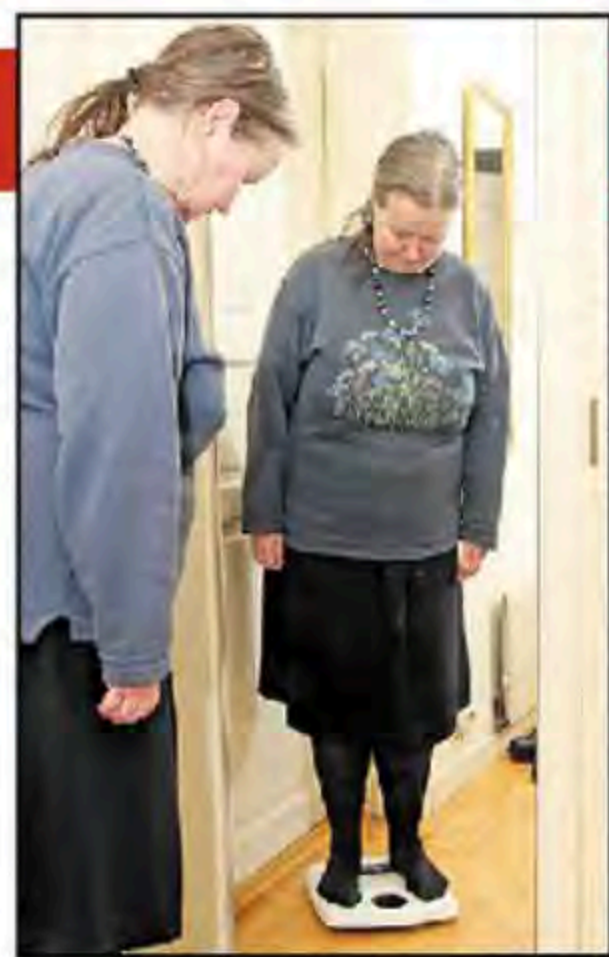
Aika ei aina kultaakaan kaikkia muistoja. Vuosien takaa saattaa nousta mieleen tuskallisia ja pa-hoja muistoja. Tehtyä ei saa tekemättömäksi, sanottua sanomattomaksi. Joku yrittää unohtaa juomalla, joku paaduttamalla omatunton-sa. Nuoruuden varkaus, abortti, epärehellisyys saattaa painaa tuntoa ja viedä yöunen.

Daavidia painoi aviorikos Batsaban kans-sa ja Uurian murha. Ehkä jokin muukin men-

Kirkkovuoden aiheena

28.2. Rukous ja usko

7.3. Jeesus, Pahan vallan voittaja

Raino Salmijärvi

Läskiä lotinaa

Kiloja tulee lisää, kun ruoka maistuu, liikunta ei. Toinen viisaus kuuluu: ai-noa laihduttava liikunta on ruokapöydän kiertäminen - riittävän kaukaa. Minäkin vois-in helposti kertoa, mistä omat liikakiloni joh-tuvat ja mitä pitäisi tehdä. Kunnon papin tavoin voisin pitää aiheesta monta kellovillista puhet-ta, mutta en pysty panemaan niitä käytöön.

Jossain piilee kekseliäs miljonääri, joka osaa yhdistää terveet elämäntavat haluun aut-taa. Hän on luvannut maksaa 15 euroa jokaisesta laihdutetusta liikkakilosta. Rahoja ei saa laih-duttaa itse vaan ne menevät nepalilaisten kou-lutukseen.

Ylipainoisena myös minä innostuin kam-panjasta. Sain rohkeutta katsoa totuutta sil-miin ja mennä punnittavaksi Pihlavan terve-ysasemalle.

Odotussalissa istuva porukka oli kovin naisvaltainen. En kuitenkaan usko, että kaikki Porin tai edes Pihlavan miehet ovat ihannepai-noisia. Ylipaino lienee henkisesti rasittavam-

pi asia naisille kuin miehille. Ehkä kampanjan tarkoituskin vetoaa enemmän naisiin.

Terveysasemalla näin ja olen lehdistä luke-nut, että meitä kampanjasta innostuneita riit-tää. Tämä tieto antaa voimia kamppailla omia liikkakiloja vastaan.

On aina vaikea luopua, vaikka kyse olisi vain turhan usein ahmituista herkuista. Hel-pompi on perustella itselleen, miksi juuri nyt on oikea aika lahjoittaa itselleen suklaata.

Joudumme elämässä luopumaan paljon isommista asioista kuin herkut. Meiltä ei ai-na edes kysytä, tahdommeko menettää. Kuka-pa luopuisi terveydestä tai läheisestä ihmisestä?

Haitin katastrofin seurauksena monet men-nettivät kaiken mahdollisen. Esimerkiksi sik-si toivon säilyttäväni suhteellisuuden tajun. Omasta laihduttamisesta ei saa tulla elämää suurempia elokuvia.

Jotkut ovat pelästyneet, että läskikampan-ja antaa uuden asen terveysterroristien käsiin. Näin käykin, jos ihmiset rupeavat vahtimaan, miten kukakin on laihduttanut. Heidän mie-

lestään ei olisi vain epäterveellistä vaan myös itsestä lihoa.

Täytyy toivoa, että kampanjassa säilyy huu-mori ja hyvä ilmapiiri. Tosi ystävät eivät hylkää meitä liikkakilojen tai edes kampanjassa epäon-nistumisen takia. Jumala hyväksyy ylipainoi-set ja epäonnistuneet. Lapset laulavat: "Suuren suuri elefantti ylistää Jumalaa, sillä suurista ja kömpelöistä Jumala välittää."

PIRJO TIIRA

Porin Kirkkosanomamat

Julkaisija: Porin evankelis-luterilainen seurakuntayhtymä. **Päätoimittaja:** Kari Erkkola. **Toimitussihteeri:** Maija-Leena Seppälä. **Toimitusneuvosto:** Porin seurakuntien viestintä- ja neuvottelukunta. **Osoite:** Hallituskatu 9 b, 28100 Pori. **Puhelin:** 0400 309 815 **Internet:** www.porievl.fi. **Sähköposti:** tiedotus@porievl.fi **Kustantaja:** Kustannus-Osakeyhtiö Kotimaa, PL 279, 00181 Helsinki. **Painatus:** Salon lehtitehdas. **Jakelu:** Itella Oyj. Jakeluhuomautukset Itellalle. **Ilmoitusmyynti:** Marita Lyyra, p. 040 729 2119, faksi (014) 616 035. **Yksitystilaus:** 8 euroa vuosikerta. **Seuraava numero ilmestyy 25.3.2010**

Painonpudotustalkoilla tuetaan Nepalín opettajakoulutusta. Ombika Adhikari opettaa Khanigaun alakoulussa Dhadingin piiri-kunnassa Nepalissa.

Iloisesti puntarissa

Koululaisia Bahahjulan kylässä Chitwanissa.

Viimeiset Läskillä lukutaitoa alkupunnitukset 26. helmikuuta.

Nepalín opettajainkoulutuksen hyväksi toimiva Läskillä lukutaitoa –kampanja on saanut Porissa hyvän vastaanoton. Puntarissa on käynyt jo nelisensataa hyvän mielen laihduttajaa.

Tuntemattomana pysyttelevä yksityishenkilö on luvannut jokaisesta laihdutetusta kilosta 15 euroa Nepalín lukutaitotyöhön. Nepali sijaitsee kutakuinkin puoliksi Himalajan vuoristossa Kiinan ja Intian välissä, asukkaita on

yli 25 miljoonaa. Nepalilaisista alle puolet on lukutaitoisia.

Kampanjan loppupunnitukset järjestetään toukokuussa. Tukisumma määräytyy kam-panjaan ilmoittautuneen loppupainon mukaan. Lahjoittaja on luvannut "ostaa läskiä" suomalaisilta enintään 10 miljoonalla eurol-la. Kampanjan koordinoi Terveyden ja hyvin-voinnin laitos THL, evlut. seurakunnat hoita-vat punnitukset, myös Kirkon Ulkomaanapu tukee kampanjaa.

Hauska ja hyödyllinen

Alkuvuosi on laihduttajien aikaa, joten kaik-

ki tulokset olisi hyvä saada kirjoihin. Toivot-tavasti lisää laihduttajia vielä ilmoittautuu, sa-noo Läskillä lukutaitoa –kampanjassa punnit-tustalkoissa ollut **Ritva Mönkkönen**.

Punnituksiin on tullut iloista väkeä. Sekä punnituttavat että järjestäjät ovat olleet pil-ke silmäkulmassa. Toisaalta joillekin painon-pudotus tuntuu olevan niin henkilökohtainen asia, ettei haluta tulla vaakaan. Punnitustilan-teessa ollaan kuitenkin kaksistaan punnitsijan kanssa eikä tieto kulje ulkopuolisille.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitosta kiin-nostaa alkupunnitusten jälkeen kävijöiden lu-kumäärä ja jakautuminen miehiin ja naisiin. Loppupunnituksen jälkeen eteenpäin ilmoi-tetaan henkilölukumäärät sekä laihdutettujen kilojen määrä. Sen henkilökohtaisempaa tie-toa ei liiku.

Ritva Mönkkönen on ollut avustajana use-ammassa punnituspaiikassa. Hän on huo-mannut, että sana on kiertänyt tutulta toiselle, myös julkisen tiedottamisen osuus on ol-lut tärkeä.

Tässä tekee itselleen hyvää, vaivana on vain puntarissa käyminen. Ja hyvä kiertää toi-selle puolelle maapalloa. Lukutaito edistää elä-mää monella tavalla.

Kampanja tuli toteutettavaksi hyvin no-pealla aikataululla, muutaman viikon sisällä piti ohjia. Diakoniatyöntekijät lähtivät jousta-vasti ja nopeasti kampanjaan mukaan, hän kiittelee.

Viimeiset Läskillä lukutaitoa –kampanjan alkupun-nitukset ovat Porissa pe 26.2. klo 14 – 17 Porin seurakuntakeskuksessa, Itäpuisto 14 sekä klo 15 – 18 Väinölä kirkolla, Pakintie 1.

Söörmarkkuun uusi kokoontumispaikka

Noormarkun seurakunnan uusi kokoontu-mispaikka on Söörmarkussa, josta on vuok-rattu rivitalohuoneisto. Kokoontumistila on keskeisellä paikalla koulun vieressä. Se on aiemmin ollut kunnan perhepäivähoidon käy-tössä. Seurakunnan toimintaa on ollut aiem-min nuorisoseurantalolla. Sieltä ovat nyt päi-vierhot ja varhaisnuorten kokikerho siirty-neet uuteen paikkaan, kertoo kirkkoherra Ka-ri Penttinen.

Hän uskoo uuden toimitilan tulevan vilk-kaaseen käyttöön.

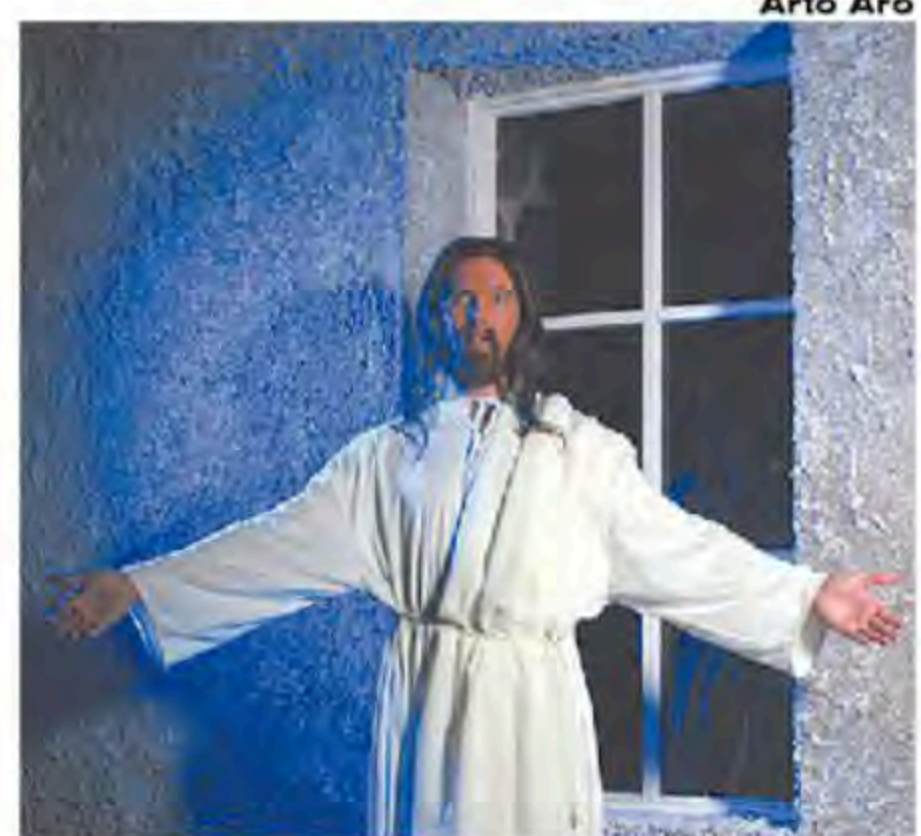
Tänne on diakoniatyö suunnitellut vastaan-ottoa ja kahvilatoimintaa, kyläkirkojakin on tulossa. Söörmarkku on kasvava kylä, jossa on paljon nuoria perheitä. Uskon että täällä tilai-suudet kokoavat kaikenikäistä väkeä, jatkaa Penttinen.

Uuden toimitilan käyttöönottojuhlaa viete-tään 28.2. klo 15. Samalla vietetään avoimien ovien päivää osoitteessa Hatanpääntie 27.

Ristin tie näkyy entistä paremmin

Porissa järjestetään pitkäperjantai-ilta 24. klo 22 toisen kerran Ristin tieEnsimmäisellä kerralla kaksi vuotta sitten väkeä oli eri arvioi-den mukaan 15 000 - 25 000. Nyt on parannet-tu äänentoistoa ja valaistusta, lavoja on nostet-tu, jotta yleisö näkisi paremmin.

Päärooleissa on ammattinäyttelijät, pää-osin esiintyjäjoukko on pysynyt samana. Ristin tien ohjaa **Matti Mäntylä**, Jeesuksen roolis-sa on **Matti Hakulinen**, opetuslapsi Johannes on **Peter-Sebastian Lehtonen**, Pietarina **Ka-ri Paukkunen**, Juudaksena **Ari-Pekka Söder-dahl**, Jeesuksen äitinä **Kielo Tömmä**, Kaifak-sena **Jarmo Salmi** ja Pontius Pilatuksena **Mar-ko Honkanen**. Vapaehtoisia on mukana noin 250 eri tehtävissä mm. avustajina ja kansan-joukkona. Uutena on mukana mm. **Pori Dan-ce Company**.

Matti Hakulinen on Ristin tien Jeesus.

Palveleva puhelin etsii uusia päivystäjiä

Palveleva puhelin on evlut. kirkon ylläpitämä valtakunnallinen auttava puhelin. Vapaehtoi-set päivystäjät ovat sitoutuneet vaihtolovelvol-lisuuteen. Päivystäjän ei tarvitse olla ammatti-auttaja, vaan kuunteleva lähimmäinen.

Porissa toimivaan yhteen päivystyspisteeseen haetaan päivystäjiä Satakunnan alueelta. Päivystäjän tulee olla evlut. kirkon jäsen. Per-ruskurssi alkaa 23.3., koulutusiltoja on kevääl-lä kahdeksan. Lisätietoja kurssista ja ilmoittau-tumiskaavakeita saa Porin Palvelevan puheli-men sihteeriltä Silja-Maaria Kavastolta, 0400-309 787, silja-maaria.kavasto@porievl.fi. Tie-dustelut 10.3. mennessä.

Vanhat kirkonkirjat digitoidaan

Seurakuntien käyttöön rakennetaan parhail-laan kirkon yhteistä jäsentietojärjestelmää. Jär-jestelmä mahdollistaa esimerkiksi sen, että seu-rakunnan jäsen saa virkatodistuksensa tai avio-liiton esteiden tutkinnan muualtakin kuin ko-tipaikkakunnalta.

Uuteen jäsentietojärjestelmään tallennetaan vanhoista kirkonkirjoista ja perhelehdistä digi-toituja aineistoja. Vanhan aineiston samainen järjestelmään nopeuttaa aikanaan esimerk-ksi sukuselvitysten saamista. Eri seurakunnis-sa tehdään kirkonkirjojen digitointia kuitenkin eri tahtin, joten kattavan järjestelmän valmistuu vasta muutaman vuoden kuluttua.

Sodan koskettamat

Sotien lapset ovat kaikki sukua keskenään.

Näin päätelivät toistensa muistoja kuultuaan sotaorvot Terttu Joensuu ja Simo Suominen. Viipurista evakoon lähtenyt Niilo Suhonen, sotalapsi Kauko Vahtokari, evakko- ja sotalapsi Ritva Lehtonen sekä jatkosotaan vapaaehtoisena lähtenyt Ernst Friman.

Simo Suominen oli vuoden ja neljän kuukauden ikäinen, kun isä kaatui Iloimäessä joulukuussa 1939. Talvisota oli alkanut 30. marraskuuta ja se päättyi 13. maaliskuuta 1940.

— Sota-ajasta lapsen silmin ei puhuttu pitkään aikaan. Tavoitteina sota-aikojen jälkeen olivat perhe, talo, auto. Vasta viime vuosina on tulppa auennut. Ei ole keretty puhumaan, hän arvelee.

Kauko Vahtokari haluaa täsmennää sotalapsi-termiä. Sitä käytettiin ensimmäisen kerran lapsista, joita vietin Saksasta muihin maihin ensimmäisen maailmansodan aikana. Sotalapsi on liikkeellä ilman vanhempiään.

Hän tietää tarkalleen, miten kauan hän oli Tanskassa sotalapsena: neljä vuotta, 11 kuukautta ja 14 päivää. Sotalapseksi hänet vietin 1942 jatkosodan jaloista.

Talvisodan ajan Vahtokari oli kotona Lampaludossa. Pommikoneitten kaartelun hän muistaa, mutta muuten sota ei saarella juurikaan pienien pojan elämässä tuntunut. Pommittukset olivat kuitenkin näillä seuduillakin massiivisia. Poriin pudotettiin 1650 palopommia.

Härkävaunusta hanglelle

Niilo Suhonen oli talvisodan alkua Viipurin Neitsytniemen kansakoulun toisluokkalaan.

— Oltiin koulussa, kun hälytys alkoi marraskuun viimeisenä päivänä klo 8.50, sitä jatkui klo 13 saakka.

Armeijassa kengitysväepelinä toimiva isä oli käymässä Viipurissa sodan ensimmäisenä päivänä. Hän järjesti perheelle majoituksen keskikouluun, jossa varastotiloissa oltiin kai pari viikkoa.

— Itse en muista siitä mitään. Ehkä se oli niin traumaattinen vaihe, että se on pyyhkiytynyt pois.

Joulukuun puolivälissä lähdettiin omin neuvoin härkävaunulla tädin luokse Turkuun. Muistan Viipurin aseman tunnelman, sen voi tiivistää peloksi.

Tärkeimpiä tavaroita oli pakattu mukaan. Juuri kahdeksan täyttänyt Niilo sai laukan, jossa oli isän palkintolusikoita. Perhe ei palannut Viipuriin. Turusta tuli koti- ja koulu-kaupunki.

Ritva Lehtonen on sekä evakko- että sotalapsi. Hän oli kolmen vanha, kun isä oli rakentamassa kannaksella Mannerheim-linjaa.

Evakkomatkasta hän on rakentanut mielikuvia isoveljen kautta, omia muistoja ei ole. Tai ehkä sentään. Hän muistaa olleensa junanpenkillä ja lumihangessa jotakin mustaa päällään. Todennäköisesti äiti on takillaan suojellut tyttöä, kun junan vieressä hangessa odotettiin, että matkavoisi jatkua.

Myös Suhonen muistaa evakkoju-

Simo Suominen äitinsä kanssa Pomarkun sankarihauta-alueella 22.3.1940.

Tukholman laivaranta 15.7.1947. Ritva Lehtonen toinen vasemmalta, vieressä pikkusisar Sirpa ja Ruotsin sisko Henny sekä tuntematon pikkutyttö, joka josta palasi samalla laivala takaisin.

Vaikenemista ja kiusaakin

Terttu Joensuu oli talvisodan aikana vasta kaksivuotias. Omia muistoja ei ole, eikä Merikarvian syrjäkylällä sota lapsen silmille tullutkaan. Hän oli sisarusparin nuorin, vanhin oli 14-vuotias.

Helmi-kuun alussa 1940 isä kävi vielä kotona. Lähtö on ollut hiljainen, näin on kerrottu. Isä oli nostonut hänet korkealle ja sanonut "Kasva näin suureksi, vaikka en koskaan näkisi". Samoin hän oli nostonut veljeä.

Isä on siunattu kadonneena Merikarvialla. Tarkkaa tietoa katoamis-

paikasta ei ole. Olisi helpotus, jos voisi sanoa, että silloin ja siellä. Samasta syystä kotiin ei koskaan tuotu su-ruviestä.

— Äidille oli kova pala, kun meillä ei käyty.

Äiti oli näistä asioista hyvin vähäsanainen. Yksi tarkka muistikuva Joensuulla on. Neljä- tai viisivuotiaana hän näki miten äiti tuli navetasta silmäkulmiaan pyyhkien. Se tuntui oli 14-vuotias.

— Helmi-kuun alussa 1940 isä kävi vielä kotona. Lähtö on ollut hiljainen, näin on kerrottu. Isä oli nostonut hänet korkealle ja sanonut "Kasva näin suureksi, vaikka en koskaan näkisi". Samoin hän oli nostonut veljeä.

Isä on siunattu kadonneena Merikarvialla. Tarkkaa tietoa katoamis-

Äidinkaipuun on ehkä tunnistanut myöhemmin.

kummalliselta, eihän navetassa voisi olla itkun aiheita. Tytön kysymykseen "mikä sua poruuttaa", oli äiti vastannut "kun meillä ei ole isää". Sotaorvoilta on jäänyt yksi sukupolvi väliin. Suomisella isästä on vain joku valokuva.

— Olin niin pieni, kun isä lähti sotaan. Ei mitään havaintoa.

Hän vietti varhaisemman lapsuutensa isän kotona Pomarkussa isovanhempien kanssa. Siellä sai elää tavallista pikkupojan elämää. Äidinkaipuu kuitenkin oli, sitä on ehkä tunnistanut myöhemmin.

— Porista lapsuusmuistot liittyvät Kansanhuoltoon, jossa äidin kanssa käytiin moneen kertaan asuntoa kysymässä.

— Sodan jälkeen oppi tekemään

Kauko Vahtokari lähti jatkosodan jaloista sotalapseksi Tanskaan.

Terttu Joensuu tutkii Ritva Lehtosen (oikealla) albumia, jossa on valoisia muistoja sotalapsivuosilta. Takana Niilo Suhonen, Kauko Vahtokari, Simo Suominen ja Ernst Friman.

Kauko Vahtokari kävi poikansa kanssa tervehtimässä Tanskan perhettä vielä 1970-luvulla.

Takaisin kotiin, siis minne?

Maaliskuussa 1946 kaikkien sotalasten piti tulla kotiin, muistuttaa Vahtokari. Myös sotaorvot palautettiin, vaikka Suomessa ei ehkä ollut kotia, mihin palata.

Ritva Lehtosen viidestä sisarus-esta kolme oli lähetetty Äyräpäästä Ruotsiin vuonna 1944.

— Heimo-veljemme palasi 1946 ja toimi tulkkina, kun palasimme pikkusisaren kanssa loppukesästä 1947. Lehtonen muistelee. Hän joutui Satalinnan sairaalaan Ruotsista palattuaan. Se vaikutti paluuta, ja oli suuri järkytys Ruotsin vanhemmille. — En koskaan kotiutunut Ruotsin vuosien jälkeen. Äiti ja isäkin jäivät vieraiksi.

— Arpi jäi loppuiksi, kuvailee Vahtokari ja jakaa Lehtosen kanssa tunteen ulkopuolisuudesta. Tanskassa suurin osa ajasta kului pappilassa, jonne yhteydet säilyivät vuosikymmenten ajan.

Kummallakin yhteydet sotalapsiperheeseen säilyivät hyvin ja lämpiminä. Lehtosen Ruotsin vanhemmat ja omat vanhemmat tutustuvat toisiinsa. Vahtokari kävi Tanskan perheessä myös poikansa kanssa. Suurena rakkaudesta ja arvostuksesta osoituksena hän pitää Tanskan

vanhemmilta saatuja suvun arvoesineitä, kastemaljaa ja -lusikkaa.

Tanska oli Saksan miehittäämä maa, joten suomalaislasten paperit tuhottiin, kun Suomi kävi Lapin sota Saksaa vastaan. Ruotsissa olleista lapsista on tallella tarkat paperit pi-tuus- ja painotietoja myöten.

Lehtonen ei koe sotalapsen kohtaloaan negatiivisena. Se on rikkauskin, hän sai kaksi kieltä ja kulttuuria.

Juuret löytyvät myöhään

Ernst Friman ymmärtää hyvin, miksi lapsia lähetettiin pois kotoa. Meillä oli todellista köyhyyttä, puutetta ruoasta ja sairaalapaikoista. Ketään

ei voi syyttää. Jokainen halusi lasten parasta.

Friman oli talvisodan aikana maitokuskina. Jatkosotaan hän meni vapaaehtoisena. Telegrafistiksi eli sähköttäjäksi hänet koulutettiin kielitaitonsa vuoksi.

— Vuoden 1943 alusta Syvärille, keuhkokuumeeseen pahimpiin paikkoihin, sodan loppuvaiheeseen Viipurin saaristossa, sodan jälkeen mukana karjalaisten asuttamisessa, hän luettelee.

Vaimonsa Ritva Tuutin sotalapsimuistojen innoittamana hän teki vuonna 1992 radiossakin kuullun runon sotalapsista. Vasta tuolloin ruvettiin enemmän puhumaan sotalasten kohtaloista. Sotalapsit järjestäytyivät vuonna 1996.

— Karjalaiset juuret ovat tulleet tärkeiksi vasta myöhemmällä iällä, pohtii Suhonen.

Luokkakokouksista on löytynyt monta, joiden karjalaisuudesta ei tiennyt kouluaikoina mitään.

Hän on päässyt käymään Viipurissa kotitalossaan, joka on kasarmi-alueella ainoita pystyyn jääneitä taloja. Nyth huone ja keittiö tuntuvat tosi pieniltä, pikkupojan mielikuva oli toinen.

Suominen ymmärtää niitä, joille Karjalassa käyminen ja lapsuuspaikkojen löytäminen on tärkeää.

— Vaimolleni oli vahva tunne-elämys vuonna 2005 synnytyksen raunioita etsiessään, kun heinittynestä maastosta saattoi kuitenkin vakuuttua, että tässä koti on ollut.

MAIJA-LEENA SEPPÄLÄ

TALVILOMA MEREN ÄÄRELLÄ

Lähde virkistävälle lomalle Ruissalon Kylpylään. Nauti lämpimistä altaista, hemmottelevista hoidoista ja ulkoilusta luonnonkauniissa ympäristössä.

Viiikonloppu 2 vrk..... alk. 130,- /hlö
Kylpyläloma 3 vrk.....alk. 147,- /hlö

Lomat sisältävät majoituksen 2 hengen Standard+ tason huoneessa, buffetaamaisen, vapaan sauna- ja allasosaston sekä kuntosalin käytön.

Jooga-päivät 1 vrk 6.-7.3..... 150,-/hlö

Sisältää edellä mainitun lisäksi joogaharjoituksia, luennon stressin hallinnasta ja buffetpäiväilliset.

RUISSALON KYLPYLÄ

Katso myös muut lomapaketit ja tee varaus
www.ruissalospa.fi | p. 02 44 55 100

BIOTEEKIN DUO E-EPA + E-DHA 650 mg

Vahva, syvämeren puhtaista kaloista tehty kalaöljyvalmiste. Yhdessä kapselissa on riittävästi sekä E-EPAa että E-DHAta, mikä tekee tuotteesta monipuolisen.

E-EPA sydämelle verisuonille hermostolle vastustuskyvylle hormonitoiminnalle

E-DHA silmille aivoille mielialalle muistille hermoille

BIOTEEKKI OY
Puh. (02) 434 7000 • www.bioteeikki.fi

Myynti: Terveys- ja luontaistuotekaupat, -osastot ja apteekit.

DIAKONIALAITOKSEN HAUTAUSPALVELUT

Porissa, Eteläpuisto 10, puh. 632 7011
Ulvila, Lauttaranta 5, puh. 538 9090
Luvia, puh. 558 1364
Noormarkku, Kainunkuja 4, puh. 044 705 2279
Päivystys 044 705 2274

• KAIKKEA HAUTAUSALALTA •

LUOTETTAVAA, AMMATTITAITOISTA HAUTAUSPALVELUA

Rintamaveteraanien HAAHAUTUSTOIMISTO
Helsinki Group Oy
Itäpuisto 12, 28100 Pori

Puh. (02) 633 2707
Liikeajan jälkeen
0500 591 102

Porin juhlapalvelu
Lehtonen pub. (ilmainen) (02) 637 0989

Solito riittää... ja juhlut ovat osaavissa käsissä!

(02) 637 6277
040 747 8269

Reissun päälle

Seurakuntamatkoja tehdään lähiseuduille ja kauemmaksi. Kesämatkoillekin on jo aika ilmoittautua.

Lähelle

• **Onnenkalliolle maaliskuussa**
Retkeilevän kesäkerhon retki Noormarkun Onnenkallion leirikeskukseen ti 23.3. Lähtö Palvelutalo Väinämöinen (Isouusikatu 6) klo 12.45 ja Porin seurakuntakeskus klo 13, paluu noin klo 17. Osallistumismaksu 20 e sis. ruuan ja matkat. Ilmoittautuminen Marja-Leena Silvan, p. 0400 309 767 (ma ja ke klo 9-11).

• **Kirkkomalauksia katsomaan**
Seurakuntaretki Pyhän Olavin kirkkoon Sastamalaan 4.5. Kirkossa Kuutti Lavosen ja Osmo Rauhalan kiitetyt maalaukset. Retkellä poiketaan myös muissa kohteissa Vammalan seudulla.

Hinta 30 euroa. Ilmoittautumiset Länsi-Porin seurakuntaan p. 0447 309 655. Tiedustelut Jouni Kivimaa p. 0400 309 861.

Kotimaahan

• **Savonlinnan oopperajuhlille**
Kulttuurimatka Savonlinnan oopperajuhlille 11.7-14.7. 2010. Ohjelmassa mm. Puccinin "Tosca" ja Bizet'n

"Carmen", sekä mezzosopraano Elina Garanzan konsertti. Lisäksi tutustutaan mm. Retretin Helene Schjerbeck ja taiteilijasaret - näyttelyyn. Yöpyminen kesähotelli Operassa. Matkan alustava hinta-arvio on noin 700 euroa, hintaan vaikuttaa osallistujien määrä.

Ilm. 10.3. mennessä Teljän seurakuntatoimistoon Tarja Selinille p. 044 7309637. Lisätietoja Anne-Marie Grundstén p. 0400 309854. Järj. Porin Teljän seurakunta.

• **Kangasniemi, Kiuruvesi ja Keuruu**
Keski-Suomeen ja Savoan 9.-11.7.2010. Perjantaina Kansasniemen seurakunnan vieraana ja tutustuminen luonnonkauniiseen kuntaan. Lauantaina päivä herättäjäjuhilla Kiuruvedellä. Sunnuntaina jumalanpalvelus Kuopion tuomiokirkossa, Keurulla tutustuminen Ison Kirjan toimintakeskukseen.

Lisätietoja Pentti Hannula p. 050 3624171, Pirkko Heikkilä p. 0400 309833 ja Ritva Mönkkönen p. 0400 485878.

Ilmoittautumiset Keski-Porin seurakuntatoimistoon, p. 0447 309 637 viim. 14.5.

Hinta on 170 e, edellyttäen 30 osall. tai 200 e edellyttäen 20 osall. Hintaan sisältyvät matkat, opastukset, majoitukset, aamupalat, pe ja su lounas.

• **Syksyllä Muonioon**
Syysretki Muonioon 4. - 10.9.2010. Majoittuminen menomatalla Jämsällä Kiimingissä, Muoniossa Särkijärven Majojen lukusmoikeissa sekä paluumatalla Kemlin Saaren-

tassa. Matkan ja majoituksen lisäksi hintaan sisältyvät aamupalat ja yksi lämmin aterialliset päivät. Hinta 350 euroa. Ilmoittautumiset Länsi-Porin seurakuntatoimistoon p. 0447 309 655. Tiedustelut Jouni Kivimaa, p. 0400 309 861.

• **Kauemmas Viroom toukokuussa**
Porin Teljän ja Länsi-Porin seurakunnan yhteinen Viron matka 13. - 16.5. Majoittuminen Rannahotellissa Pärnussa. Vierailuja mm. Tartossa ja mahdollisesti Hiidenmaalla. Tiedustelut ja ilmoittautuminen 26.3. mennessä Anne-Marie Grundstén p. 0400309 854 tai Jouni Kivimaa p. 0400 309 861 matkan hinta-arvio 300 - 350€

• **Vielä ehti Saksaan**
Saksan matkalle 15.-23.6.2010 on joku perustuspäikkä. Kohteina mm. Baijerin alppimaisemat, kulttuurihistorialliset kaupungit, linnat ja kokohotana kärsimysnäytelmä Oberammergauissa. Liput ovat 19.6. esitykseen. Matkat bussilla ja laivala. Lisätietoja Eija Karjalainen p. 050 304 0553 tai Pentti Hannula p. 050 3624171.

Tytöt Ahvenanmaalle

Suosittu ja perinteinen tyttöjen Ahvenanmaan retki on tiedossa ensi kesänäk. Ahvenanmaan/Norrtäljen retki on 15-17.6. Retki on tarkoi-

tettu 10-14-vuotiaille tytöille. Hinta vielä auki. Ilmoittautumiset seurakuntatoimistoon/ Tarja Selin p. 044 7309637.

Retriittejä Reposaaren Junnilassa

"Emmauksen tiellä" on teemana hiljaisuuden retriitissä pääsiäisen jälkeen 16. - 18.4. Retriitin ohjaavat rovasti Raili Turtola ja kanttori Anne-Marie Grundstén. Hinta Porin ev.lut. seurakuntien jäseniltä 110 euroa, muilta 140 euroa (omin lakanoin). Sitovat ilmoittautumiset 25.3. mennessä seurakuntapalveluihin p. 0400 309768. Lisätietoja Anne-Marie Grundsténiltä p. 0400 309854.

Nuorten aikuisten opiskelijoiden retriitti
on Junnilassa 7.-9.5. ja se maksaa opiskelijoilta 30 euroa ja muilta 60 euroa. Retriitin ohjaavat oppilaitosdiakoni Leila Mansukoski-Häkkinen ja oppilaitospastori Mari Puska, jolta saa lisätietoja, p. 0400 309 770.

Bussikujetus Ristin tielle

Noormarkun, Ahlaisten, Reposaaren ja Pihlavan suunnasta pääsee ilmaiseksi bussikyydillä Porin keskustaan Ristin tie -pääsiäisvaellukselle pitkäpe 2.4. Tapahtuma alkaa klo 22.

Auto 1 kulkee reittiä: Kankaanpää-Pomarkku-Noormarkku-Pori, lähtö Kankaanpäästä seurakunnan parkkipaikalta klo 20.00. Ilm. autoon 1: Kankaanpään seurakunnan vs. tiedotuspäällikkö Sari Viinamäki (02)572 7312.

Auto 2 kulkee reittiä: Siikainen-Merikarvia-Ahlaisten-Reposaari-Pihlava, lähtö Siikaisten kirkolta klo 19.00. Ilm. autoon 2 Pihlavan seurakuntatoimisto p. 044 7309660.

Paluu Porista noin klo 24. Ilmoittautuminen pe 26.3. mennessä. Autot täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä. Järj. Porin rovastikunta.

Sata kuuroa lasta kaipaa kummia

Kuurojen lähetyspiirissä puhutaan viittomilla. Vierailevan papin tarinaa tulkaa Ulla-Maija Lankonen.

Kummi turvaa kuuron afrikkalaislapsen koulunkäynnin. Kuurojen lähetyskeskus kummitoimintaan tarvitaan yli sata uutta kummi.

Kuurojen lähetyskeskus heräsi Suomen kuurojen parissa yli 50 vuotta sitten, selitettiin, etivät lähetystyöntekijät ole montaa kuuroa nähneet. "Täytyyhan siellä kuuroja olla, heitä on kaikkialla. Kuulevat eivät vain tiedä", oli vastauksena. Ja oikeassa kuurojen lähetystyöstä kiinnostuneet olivat. Afrikassa kuuroja jopa piilotettiin. Koulutuksen kautta heitä on nostettu parempaan elämään, vaikkakin edelleen on paljon parannettavaa.

Kerttu ja Martti Lankonen ovat olleet täysin sydämin mukana kuurojen parissa tehtävässä lähetystyössä lähes yhdistyksen koko historian ajan. Martti on edelleen Kuurojen Lähetys ry:n hallituksessa. Kerttu jätti noin kymmenen vuotta sitten kummitoiminnan sihteerin tehtävät, joita hän hoiti 30 vuotta. Hän on ollut mukana kaikilla näillä vuosikymmenen halusta auttaa kuuroja.

— Tiedämme, etteivät he itse voi tehdä mitään, rahaa ei ole. Kummeja

tarvitaan lisää, hän muistuttaa.

Lankosilla on oma kummityttö, samoin Porin lähetyspiirillä on omansa. Kummi lahjoittaa 25 - 30 euroa kuukaudessa. Kummit ja kummipiirit saavat tietoa kuurojen kouluista, kummit voivat myös käydä kirjeenvaihtoa kummilapsensa kanssa.

Martti muistelee, että Tansaniin saatiin 1990-luvun alussa kuurojen koulu ulkoasiainministeriön kehitysyhteistyövarojilla. Nyt koulu on laajentunut niin, että ammattikoulutustakin tarjotaan. Hän on käynyt kahdesti Tansaniassa ja Kerttu puolestaan Tansanian ohella Eritreassa. Näillä seurantamatkoilla on tutustuttu kuurojenkoulujen toimintaan.

Kuurojen lähetyskeskuksen tukemina kouluja on Eritreassa kaksi ja Tansaniassa kolme. Botswanaaan rakennutettiin koulu, joka luovutettiin Botswanan valtiolle. Rakentamiseen on saatu valtion kehitysyhteistyörahajoja. Kuurojen elinoloja parantamalla ja koulutuksella saadaan heistä tasaveroisia muiden kanssa, mutta valtaosa kuuroista jää edelleen vaille koulutusta.

Porissa lähetystyön kannatus

Kuurojen koulutus lisää tasa-arvoa.

Kuurojen Lähetys on Suomen Lähetysseuran yhteisöjäsen. Se tukee taloudellisesti kuurojenkouluja Eritreassa ja Tansaniassa. Lisäksi se pyrkii toiminnallaan parantamaan kehitysmaiden kuurojen elinoloja. Jäseninä Kuurojen Lähetyskes-

sä on noin 200, suurin osa heistä on kuuroja. Yhteyksiä on paitsi Afrikkaan myös Viron kirkon ja Petroskoin ev.lut. seurakunnan kuurojenkoulun kanssa.

Kuurojen Lähetyskeskuksen vuosijuhla on Silokallion kurssikeskuk-

Kuurojen lähetyskeskuksen toiminta on Kerttu ja Martti Lankoselle tärkeää. Martti on edelleen yhdistyksen johtokunnassa, Kerttu hoiti pitkään kummilapsitoimintaa.

kertyy lähetyspiirissä kertyy kahviloista ja arvoista, lisäksi osallistutaan myyjäisiin. Lähetyspiirissä on kerralla paikalla kymmenkunta. Huoli on sama kuin monella muulla: mistä saataisiin nuorempia mukaan. Jumalanpalvelus pidetään kuurojen yhdistyksellä kerran kuussa, sen toimittaa oma pappi Petri Matjatie, joka vastaa kuurojen työstä koko hiippakunnan alueella.

Porin tulevilta Kuurojen lähetys ry:n vuosijuhlilta Lankoset odottavat lukuisten ympäri maata olevien tuttavien tapaamista.

Kerttu ja Martti Lankosella on takana jo 55 vuoden yhteinen taival. Miten kuurous on vaikuttanut elämään? Kysymys huvittaa heitä, sitä on vaikea edes ymmärtää.

— Eihän se mitenkään vaikuta. Tavallista rikasta elämää eletään.

MAIJA-LEENA SEPPÄLÄ

Iloinen naistenpäivä

Iloinen naistenpäivä ma 8.3. klo 15-18 Porin seurakuntakeskus, 1 krs. Tarjolla yhteisvastuunmyyntituotteita, käsitöitä kierrätyshehessä, keuhkavan kehityksen kosmetiikkaa, secondhand ja arpa-pöydät ym. mukavaa, buffetti. Tapahtumassa tempaistetaan Haitin puolesta.

Vihkimusiikin sävel

Vihkimusiikkia kirkkoon ja tietoa vihkimisestä on tarjolla Teljän kirkossa su 7.3. klo 17. Vihkimusiikkia esittelevät Jouni Kivimaa, laulu, Anne-Marie Grundstén, urut. Pastori Silja-Maaria Kavasto kertoo vihkimisen liittyvistä kirkollisista asioista. Ohjelma 5 e Yhteisvastuukeräyksen hyväksi.

Hiihtämällä apua

Hiihdä ja AUTA! on tempaus, jossa lähdetään ladulle hyvän asian puolesta. Diakoniahiihto lähtee Porin maauimalan nurkulta la 13.3. klo 10-12. Jokainen voi hiihtää Isomäen maastossa vapaavaltimaisen matkan omaan tahtiin.

Diakoniahiihdolla on useita tukijoita, jotka tarjoavat lahjoituksiltaan osallistujille virkistystä, iloa ja liikunnan tuomaa hyvää oloa. Tuoto-keski-Porin diakoniatyön pääasi-ajan ruoka-avustuksiin. Jos hiihtotekniikka ei suosi, niin toteutetaan kävelytempaus.

Lisätietoja Marja-Leena Lehtiniemi p. 044 535 9772, Pirkko Heikkilä 04000 309 833, Matti Kero 040 820 0729 tai Pentti Hannula 050 362 4171. Järj. Keski-Porin seurakunta.

Seder-aterialla tietoa pääsiäisestä

Seder-ateria järjestetään palmusunnuntai 28.3. klo 17 Porin seurakuntakeskuksessa. Seder-ateria on samankaltainen ateria, jota juutalaisten kansa on viettänyt pääsiäisen alkaessa. Kristityille se on ateria, jonka Jeesus nautti opetuslasten kanssa kii-rastorstai-ilta. Hän täydensi aterian asettamalla ehtoollisen. Aterialla käydään sisäkkäin lävitse sekä muinaista juutalaista että kristillistä pääsiäistä. Aikuiset 12 e ja alle 12 v. 5 e. Ilm. 23.3. mennessä Kansan lähetyskeskus, p. (02) 633 3468, sähköposti satakunnankl@sekl.fi tai tekstiviesti p. 040 778 9611. Järj. Keski-Porin seurakunta ja Kansanlähetys.

Sururyhmä huhtikuussa

Oletko surutyössä jo siinä vaiheessa, jossa jaksaisit jakaa ajatuksiasi toisten samantapaisessa tilanteessa olevien läheisensä menettäneiden kanssa? Teljän seurakunnan sururyhmä alkaa ke 7.4. klo 13 seurakuntakeskuksessa, Itäpuisto 14, 1. krs. Ryhmä kokoontuu viisi kertaa 1,5 tuntia kerrallaan.

Mukana diakonissat Helena Kuusiranta (p. 0400 309 866) ja Minna Salmi (p. 0400 309 851). Ilm. ja tied. 31.3. mennessä ohjaajille.

Jokainen on erityinen

Erityisnuorisotyönjohtaja Maija Hannosen mielestä nuorisodiakoni olisi osuvampi virkanimike. Erityisnuorisotyö? Jokainen on erityinen ja tarvitsee toista ihmistä. Diakoniassa mennään sinne, missä hätä on suurin.

— Haluan olla ihmistä lähellä ja kuunnella, olla ihmisen ihmiselle, kuvailee Maija Hannonen työtään. Erityisnuorisotyössä on aikaa keskittyä yksilöön. Yksilötyön lisäksi se on pienryhmyötä ja leirityötä. Mukana pääasiassa 10-15-vuotiaita. Nuorissa on mahdollisuus, päästään oikealle polulle. Kirkkosanomien pyynnöstä Maija piti päiväkirjaa helmikuun alun työviikostaan. Viikosta jäi mieleen pääimmäisenä voimauttavan valokuvan lisäopit. Omat opinnot ovat osasy siihen, että viikko venyi pitkäksi. Voimauttavan valokuvan kautta oppii hyväksymään itsensä ja huomaamaan kaunista ympärillään. — Normaalisti koetaan sentään pitää vapaapäivät, kertoo Maija.

Maanantai 1.2. klo 8.30 – 16.30

Viikko käynnistyy aamunavauksella Herttuan koulun oranssissa solussa. Olen Teljän seurakunnan yhteistyökumppanina Herttuan koulun aamunavauksissa, muuten ne eivät kuulu työöhni. Puhun kasteesta ja sen merkityksestä. Lapset kuuntelevat mielellään ja keskittyvät hyvin.

Tulen työpöytäni ääreen YSK:iin, siis yhteisen seurakuntatyön keskuksen ja luen sähköpostit sekä paperipostin. On tullut muutama leiri-ilmoittautuminen, lajitellen papereita oikeisiin paikkoihin.

Reposaaren alakoulun tyttöryhmä alkaa heti koulun jälkeen klo 12. Ryhmässä on yhdeksän viides- ja kuudesluokkalaista. Tänä aineena on lähimmäisenrakkautta, valmistamme ystäväpäiväkortteja.

Isojen tyttöjen leiri lähestyy, annan tytöille ilmoittautumislaput, jutellemme leiristä. Välipalan päättämme syödä heti, yleensä syöme lopussa. Tunnelma on iloinen ja odottavainen, askartelun lomassa jutellemme ajankohtaisista asioista. Tänä menee hieman pitkäksi, lopetamme klo 13.45.

Työpöydän ääressä teen vielä paperihommia, etupäässä valmistelen huomista palaveria varten. Voimauttava valokuvaus- opintojeni tehtävää.

Tiistai 2.2 klo 8.30 – 19.30

Sähköpostia tulee aika paljon myös asiakkailta. Yhteisen kasvatuksen oma palaveri on klo 9. Asiaa on aika paljon ja keskustelu vilkasta. Lopuksi minä ja työparini Niina Kajjanniemi saamme esitellä opintojemme etätehtävän. Teen valokuvien esittelykansion yhteisestä kasvatuksesta: jokainen työntekijä määrittelee, miten haluaa tehdä näkyväksi perustönsä kuvin sekä mitä haluaa kertoa itsestään muille kuvin. Opintotyöme otetaan innostuneesti ja mielenkiinnolla vastaan.

Lounaspalaverissa paikalliseurakunnan työkaverin kanssa käymme päättyneen Helmi-ryhmän arviointia ja mietimme elämän tuomia haasteita nuorten elämässä ja mitä voisi sille ja tälle asialle tehdä. "Helmi" on ryhmä, jossa pohditaan kasvua työstä nuoreksi naiseksi.

Maailman ihanin tyttö -kirja liittyy voimauttavan valokuvan opiskeluun. Voimauttavan valokuvan menetelmässä on kysymys näkemisen ja katsomisen tavasta. Se opettaa löytämään jokapäiväisestä elämästä hyvää ja arvokasta, kertoo Maija Hannonen.

E10 on erityisnuorisotyön tukikohta Porin seurakuntakeskuksen alakerrassa.

Tuleva leiri teettää paperihommia. Valmistelen myös huomista Koivulan koulun vierailua varten ohjelmaa. Minulla on havainnollisia esineitä kirkkovuotia kuvaamaan. Koivulan koulu on kehitysvammaisten koulu, lapset siellä ovat aivan ihania.

Toimin yhdelle nuorelle tukihenkilönä, hänet tapaan taas tänään. Voimauttava valokuvaus-tema jatkuu. Opintoihini kuuluu myös tehdä yksilötyö menetelmällä. Tutustumme opettajani Miina Savolaisen "Maailman ihanin tyttö" -kirjaan. Päättämme kuvauspäiväksi lauantain. Ideoimme kuvausrekvisiittaa ja -paikkaa. Olemme molemmat hyvin innostuneita. Katsoimme kesken jääneen elokuvan loppuun ja jutellemme ajankohtaisista asioista.

Keskiviikko 3.2.8.00 – 13.30

Päiväni alkaa lasten tukivilla silmillä. Koivulan koululla käyn joka viikko, tänään olen kolmessa eri luokassa - ja aiheena on kirkkovuosi. Vuorovaikutusta syntyy ja mielenkiinnolla otetaan asiat vastaan. Lähdän koululta yhdeltätoista.

Postit pitää vielä katsoa. Sovin juoksevia asioita ja kalenteriasioita. Tasaan heti cilisen pitkän päivän ja lähdän aikaisin kotiin.

Torstai 4.2 klo 9.00 – 18.00

Katson postini ja monistan iltpäivän rippikouluun papereita. Kymmeneltä on odottamani työnohjaus, joka kestää tunnin. Puhun mieltä painavista asioista ja saan vahvistusta, että olen oikealla linjalla (aina ei tunnuta siltä ja siksi on tärkeää saada työnohjausta ulkopuoliselta).

Jatkan monistusta ja valmistelua. Saan yllättävän puhelun: Kuopiosta pappi soittaa ja kysyy neuvua Eri-lainen oppija -rippikoulusta. Porissa näitä pienryhmä-rippikouluja on ollut jo neljän vuoden ajan, seurakuntatyhtymällä neljä ja yhteistyössä Keski-Porin kanssa kolme ryhmää. Juttelen pitkään hänen kanssaan ja annan vinkkejä pienryhmän opetuksen havainnollistamiseen. Mukavaa kun voi olla avuksi.

Pienryhmärippikoulun tämän päivän aihe on Isä meidän -rukous. Pappina ryhmässä on Länsi-Porin pappi Samu Repo, minä vastaan käytännöstä ja materiaalin hankinnasta. Ryhmä on tosi mukava. Siinä on yhdeksän nuorta, he tulevat suoraan koulusta, joten syöme aina välipalan aluksi. Teemme rukouksesta kuvitetun kirjaisen eli jokainen etsii pyyntöihin sopivia kuvia ja liimaa ne kirjaansa. Halukkaat saavat esitellä tuotoksensa.

Soittelen muutaman puhelun vielä. Työkaverini kanssa suunnittelemme valokuvaustavaroita.

Perjantai 5.2 klo 9.00 – 16.30

Katson jälleen postini ja lähdän sitten kotikäynnille pikkulapsiperheeseen. Jutellemme äidin kanssa arjen asioista ja leikimme lasten kanssa. Viivyn 1 ½ tuntia, käynti on oikein mukava.

Lähdän Voimauttava valokuvaus -hommiin, ensimmäinen työkaveri on vuorossa. Saamme "purkkiin" perustuksen kuvin ja lähdemme kuvaamaan "mitä haluan kertoa itsestäni muille" -osioon. Kuvaamme siellä sun täällä. Kokemus on molemmille mielenkiintoinen.

Lauantai 6.2 klo 9.30 – 13.30

Voimauttava valokuvaus-yksilötyön päivä alkaa. Haen nuoren neidin kotoa ja menemme erilaisiin paikkoihin kuvaamaan, olemme sekä ulkona että sisällä. Vä-lillä syöme evästä ja taas kuvataan. Jutellemme kikkennäköistä ja meillä on superkiva päivä. Jaamme molemmille puolien kokemuksia päivästä.

Sunnuntai 7.2.

Viikko on ollut niin kiireinen, etten ole missään välissä ehtinyt valmistaa maanantain aamunavausta Herttuan koulun keltaiseen soluu. Eli ei yhtään vapaapäivää tällä viikolla. Päätän pitää kynttilänpäivästä har-tauden ja soittaa hieman musiikkia.

Arja Palonen ja Silja-Maaria Kavasto toivovat Arjan jatkojatkorippiksen saavan liikkeelle nuoria aikuisia.

Lähetys tutuksi kyläilemällä

Nuori aikuinen! Mielisitkö mukaan seurakunnan toimintaan, mutta edellinen kosketuksesi seurakuntaan on rippikouluajoilta? Osallistu Arjan jatkojatkorippikselle.

Ennen vanhaan mummuilla oli tapana kerääntyä lähetysompe-luseuroihin kutimien kanssa. Ajat ovat muuttuneet, mutta lähetys-seurojen syvintä ydintä ollaan nyt he-rättämässä henkiin myös nuorten ai-kuisten keskuudessa.

Teljän seurakunnan nuorten ai-kuisten työ saa ponnita kolmen reip-paan naisen toimesta. Blogia Porin seurakuntien nettisivuille kirjoittava seurakunta-aktiivi Arja Palonen on lupautunut avaamaan kiotoivensa ha-lukaille lähetysryhmään osallistu-ville.

Perimmäisenä ideana on tuo-da lähetys tutuksi nuorille aikuisil-le ei niin virallisella tavalla. Oikeas-taan työniöllä Arjan jatkojatkorippis-kulkeva lähetysryhmä on omiaan ni-le nuorille aikuisille, jotka eivät oikein-ole löytäneet omaa paikkaansa seura-kunnassa. Samalla on hienoa elvyttää kyläilykulttuuria. Uskoisin, että toisen ihmisen kotiin on helppo tulla, Arja Palonen kertoo.

Palonen tietää mistä puhuu, sil-lä outoon Porin muuttaessaan hän kaipaasi ihmiskontakteja, haki ja löy-si niitä seurakunnasta. Kokoontumi-

set ovat osa seurakuntien nuorten ai-kuisten työtä ja tapaamiskerroilla ovat mukana vuorotellen seurakuntapasto-ri Silja-Maaria Kavasto ja lähetys-sih-teeri Eeva Nurmenniemi.

Lähetys hauska oppimäärä

Lähetystyön monimuotoisuus nyky-päivänä saattaa tulla monelle yllä-tyksenä. Keväisten, ja myös syksyl-le suunniteltujen tapaamisten pohja-na käytetään Suomen Lähetysseuran kustantamaa kirjaa "Tehtävä vastaan-otettu - lähetys lyhyt mutta hauska oppimäärä". Tavoitteena on kertoa ihmisille, millaista lähetystyö voi ol-la tänään.

Kavaston mukaan nuorten aiku-isten tavoittaminen ja lähetystyöhön aktivoiminen on haasteellista. Nuoria perheitä tavataan paljon perhekerho-jen ja kasteen kautta, mutta suoraan nuorille aikuisille suunnattu toiminta on vähäisempää.

Tapaamisissa keskitymme lähe-tystyön ympärille. Lähetystyössä olen-naisinta on evankeliumin levittämi-nen ja toimiminen Jeesuksen lähetys-käskyn mukaisesti. Lähetystyö on se-kä Jumalasta kertomista, että läheis-i-tä huolehtimista. Aiomme tutustua lä-hetystyön muotoihin ja vastata aihees-ta kumpuaviin kysymyksiin kuten on-ko lähetystyö kääntymättä, kuvai-lee Kavasto.

Vaikka ensisijaisen tavoitteet-namme on saada ihmisiä paikalle, Pa-lonen jatkaa naurahtaan.

Kummimummut yksi avun muoto

Kummilapset maailmalla on yksi tun-

netumpia lähetystyön muotoja. Nyt myös vanhuksen kummiksi ryhtymi-nen on mahdollista.

Kummivanhushuuto oli minul-le aivan uusi, mutta nyt voin yllpeänä kertoa, että minulla on kummimum-mu, Palonen toteaa.

Kavasto kertoo Israelissa toimivas-ta Ebeneser-kodista, josta kummivan-huksen valitsemalla auttaa samalla ko-ko kodin yhteisöä. Kummitoimintaan tutustutaan jatkojatkorippiksen toi-sella kerralla, ensimmäisen tutustu-miseen käytettävän tapaamiskerran jälkeen. Kavasto muistuttaa, että ku-ka tahansa voi osallistua lähetystyö-hön parhaaksi katsomallaan tavalla.

Tärkeä ja helposti toteutettava avun muoto on rukous. Rukoilla voi kuka tahansa ajasta ja paikasta riippu-matta nimikkolähtien puolesta. Ta-loudellista apua voi antaa kuukausi-lahjoituksin tai kolehteihin, tai osalli-s-tua oman seurakunnan lähetyspiiriin.

Arjan jatkojatkorippikselläkin vain mielikuvitus on auttamismuoto-jen rajana. Tähtäimessä ovat myös Po-rissa 10.-12. kesäkuuta 2011 järjestettä-vät Suomen Lähetysseuran vuosittai-set lähetysjuhlat.

Jospa vaikka ryhmä innostui-si valmistelemaan juhille ohjelmaa, Kavasto maalailee. Hän kiitteleeikin Palosta mahdollisuudesta kokoontua jonkun kotona.

Tämähän on hienoa! Saan lei-poa ja kattaa pöydän hienoksi, Pa-lonen kuittaa ja vakuuttaa osallistujien saavan mukavan juttutuokion lisäksi itse tehtyjä herkkuja.

TEKSTI JA KUVA
MILLA MAJANDER

Lähetysryhmä Arjan jatkojatkorippis - lähetys tutuksi nuorille aikuisille kokoontuu Arjan kotona klo 17 - 18.30 su 28.3. ja 11.4. sekä helato 13.5. Lisätietoja Silja-Maaria Kavastolta p. 0400 309 787

Tapaamiset vuorottelevat Nuorten aikuisten iltojen (Nail) kanssa, Mikonk.8. Kokoontumiset klo 18 su 14.3., 25.4. ja 23.5. Messu, keskustelua ja iltapala. Lisätietoja ilmoittautumalla nuorten aikuisten sähköpostilistalle ma-ni.puska@poriev.fi

PORIN SEURAKUNNAT helmi - maaliskuussa 2010

Päiväkerhot

Talviloma viikolla 8. Ruosniemi Ma ja To 9-12 sekä 13-16, Ti ja Pe 9.30-11.30, lastenohjaajat Paula Brander ja Kristiina Jokinen. P.044 730 9644 — Toejoki Ma ja To 9.30-11.30 sekä 13-16, Ti ja Pe 9-12 sekä 13-16, lastenohjaajat Leila Lehtimäki ja Terhi Kujansuu. P.044 730 9645 — Pormestarinluoto Ma ja To 9.30-11.30, Ti ja Pe 9-12, lastenohjaajat Päivi Piilola ja Sirpa Koski P.044 730 9642 — Lyyttilä Ti ja Pe 13.15-16.15 Päivi Piilola ja Sirpa Koski. P.044 730 9646 — Seurakuntakeskus (Eteläpuisto 108, 3 krs) Ma ja To 13-16, lastenohjaajat Sirpa Koski ja Eija Lindholm. P.044 730 9641 Tiedustelut lapsityönohjaaja Päivi Isokari, 0400 309 819, paivi.isokari@porievl.fi

Pyhäkoulu

Keski-Porin kirkkotalu Su 28.2, ja 7.3 klo 10 ja Ruosniemen kirkko Su 28.2, ja 7.3 klo 12. — Tiedustelut pyhäkouluasihteeri Maire Riihimäki p. 050 373 0634.

Tytötöy

Ruosniemen kirkko Ma 17-18.30 kirkkikerho—Tojeon pappilassa Ti 16-17.30 tyttökerho — Pormestarinluodon seurakuntakodilla Ti 15.30-17 tyttökerho—Tiedustelut Anne Saarela, p.0400 309 836, anne.saarela@porievl.fi

Poikatöy

Ruosniemen kirkolla Ti 16.30-17.30 pienenisämallikerho, Mikko Jokinen — Tiedustelut Mikko Jokinen, p. 0400 309 823, mikko.jokinen@porievl.fi

Länsi-Pori kirkko

Jumalanpalvelus sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 28.2. messu, Elina Kaunisto, Sakari Salminen, Osmo Aronen — Su 7.3. messu, Tanja Häkkinen, Marjatta Lähti, kahvit — Su 14.3 klo 10 confirmationmessu, Samu Repo, Sakari Salminen, Jaana Pirjola — Su 21.3. messu, Samu Repo, Teija Pitkänen

Ilta ilosanomalle To 11.3. klo 18, Marja Terttu Sorri

Ystävyyden ilta Su 14.3 klo 17, Klaus Malmivaara, Juntto Osmo Aronen, Annika Aronen, Kirkkokuoro

Naisten raamattupiiri Ma 18

Celeste-kuoro Ma 17.30

Kirkkokuoro Ke 17.30

Lapsikuoro To 16

Kirjallisuuspäivä kerran kuukaudessa Ti 18.30, 16.3, kirjana Eero Kavaston "Panterin täplät", kirjoittaja paikalla

Naisten raamattupiiri Ma 18

Celeste-kuoro Ma 17.30

Kirkkokuoro Ke 17.30

Lapsikuoro To 16

Kirjallisuuspäivä kerran kuukaudessa Ti 18.30, 16.3, kirjana Eero Kavaston "Panterin täplät", kirjoittaja paikalla

Naisten raamattupiiri Ma 18

Celeste-kuoro Ma 17.30

Kirkkokuoro Ke 17.30

Lapsikuoro To 16

Kirjallisuuspäivä kerran kuukaudessa Ti 18.30, 16.3, kirjana Eero Kavaston "Panterin täplät", kirjoittaja paikalla

Naisten raamattupiiri Ma 18

Celeste-kuoro Ma 17.30

Kirkkokuoro Ke 17.30

Lapsikuoro To 16

Kirjallisuuspäivä kerran kuukaudessa Ti 18.30, 16.3, kirjana Eero Kavaston "Panterin täplät", kirjoittaja paikalla

lassa, S. Salminen, 16.3. Hellä ja Juhani Kuusistossa, Paikallistie 557

Seurakuntailat

Reikon-Ulasoorin seurakuntailta Ke 24.3. klo 18 Tauno ja Kerttu Kivellä, Rantakulmantie 69

Päiväkerhot

Vapaista paikoista tied. ja ilm. Marja Lehtonen puh. 0400 309 818 tai marja.lehtonen@porievl.fi

Perhekerhot

Länsi-Porin kirkko Ti 9.30-11.30 — Lattomerin kirkko To 10-12 — Pietniemen seurakuntatalo Ke 10-12 — Olotupa Pe 9.30-11.30

Tytötkerhot

Pietniemen srk.talo Ti 16-17.30 kirkkikerho, 1-3 luokkal., 2.3. B-ryhmä, 9.3. A-ryhmä — Ke 16-17.30 kirkkikerho, 4-6 luokkal., 3.3. A-ryhmä, 10.3. B-ryhmä — Ke 18-19 tyttökerho — Länsi-Porin kirkko To 15.30-16.30 tyttökerho — To 16.30-17.30 liikuntakerho — Lisätiedot: Kristiina Randell p.0400 309816, kristiina.randell@porievl.fi

Poikakerhot

Pietniemen srk.talo Ti 18-19 kottavatkero Ma 18.30-19.30 tyttö-poikakerho, Liisätiedot: Kristiina Randell p.0400 309 816, kristiina.randell@porievl.fi

Kerho tytöille ja pojille

Lattomerin kirkko Ma 18.30-19.30 tyttö-poikakerho, Liisätiedot: Kristiina Randell p.0400 309 816, kristiina.randell@porievl.fi

Nuorten toiminta

Länsi-Porin kirkko: Nuorten messut Pe 12.3 klo 18, Samu Repo, Jaana Pirjola — Nuortenillat Ke 3.3 ja 17.3 klo 18-21. — K 17 klubi vuonna 1992 syntyneille ja sitä vanhemmille noin kerran kuukaudessa, seur. Su 28.2. ja 20.3 klo 14 — Ojuntie 2: Yökahvila La 27.2 ja 13.3 klo 19-22.45

Nuoret ja nuoret aikuiset Pietniemen seurakuntatalolla

Nuoret ja nuoret aikuiset Pietniemen seurakuntatalolla

Nuoret ja nuoret aikuiset Pietniemen seurakuntatalolla

Nuoret ja nuoret aikuiset Pietniemen seurakuntatalolla

Nuoret ja nuoret aikuiset Pietniemen seurakuntatalolla

Nuoret ja nuoret aikuiset Pietniemen seurakuntatalolla

Nuoret ja nuoret aikuiset Pietniemen seurakuntatalolla

Nuoret ja nuoret aikuiset Pietniemen seurakuntatalolla

Nuoret ja nuoret aikuiset Pietniemen seurakuntatalolla

Nuoret ja nuoret aikuiset Pietniemen seurakuntatalolla

Nuoret ja nuoret aikuiset Pietniemen seurakuntatalolla

Nuoret ja nuoret aikuiset Pietniemen seurakuntatalolla

Nuoret ja nuoret aikuiset Pietniemen seurakuntatalolla

Nuoret ja nuoret aikuiset Pietniemen seurakuntatalolla

Nuoret ja nuoret aikuiset Pietniemen seurakuntatalolla

Nuoret ja nuoret aikuiset Pietniemen seurakuntatalolla

Nuoret ja nuoret aikuiset Pietniemen seurakuntatalolla

Nuoret ja nuoret aikuiset Pietniemen seurakuntatalolla

Nuoret ja nuoret aikuiset Pietniemen seurakuntatalolla

Nuoret ja nuoret aikuiset Pietniemen seurakuntatalolla

Nuoret ja nuoret aikuiset Pietniemen seurakuntatalolla

Nuoret ja nuoret aikuiset Pietniemen seurakuntatalolla

La 20.3. klo 18 Gospel Cafe Yhteisvastuun hyväksi, illan bändivieraana Charis

Partio

Länsi-Porin kirkko: Käppäräpartio Ma 17-18.30, Mikko Heikkilä p.040 7002134 ja Irene Heikkilä — Ti klo 17-18.15 ja 18.30-19.45, Jenni Huhtapelto p.040 5781280 — Ke klo 17.45-19, Tiina Hidenoja-Siren p.040 5947214 ja Anne Saarela

Eläkeläisten päiväpiirit

Ma 8.3 klo 11 Lattomerin kirkko — Ti 9.3 klo 12 Preiviikin kirkko — To 11.3 klo 13 Niittymaan koulu — To 4.3 ja 18.3 klo 12 Olotupa — To 18.3 klo 12. Viasveden kerho Olotuvalla Pe 9.30-11.30

Diakoniatyöntekijöiden vastaanotot

Lattomerin kirkko Ma 9-10 p. 0447 309 657 tai 0400 309 862 — Preiviikin kirkko Ti 9-10 p. 0447 309 659 tai 0400 309 862 — Länsi-Porin kirkko To 9-10.30 p. 0400 309 861 tai 0400 309 869 — Niittymaan koulu kerhopäivinä To 12-13 — Olotupa Pe 11.30-12.30 p. 0447 309 656

Olotupa

Ojuntie 2: P. 0447 309 656. Avoimia ma-pe 10-14, Viikko-ohjelma: Ma puuropäivä, Ma 13 Sanan äärellä, Raamattun selitystä ja tutkistelua, seur. 8.3 ja 22.3, Ma 13 Lükkanin koulu, yhteislaulua kanttorin johdolla, seur. 1.3. ja 15.3, Ma 14 naisten raamattupiiri, seur. 1.3 ja 15.3 — Ti 12 ompeluseurat Ke Puvelupäivä eläkeläisille klo 10.30-14.30, palvelupäivä 1 (Niittymäa) 3.3 ja palvelupäivä 2 (Lattomeri) 17.3, Ke 12 keskipäivän kahvikonsertit, 10.3. Ilona Kontinen muusoi ja 24.3. Pääsiäismusiikkia, Ke 17.3 klo 12 hartaushetki — To 11 lähetyslaulajaiset, seur. 25.2, 11.3. ja 25.3. To 12 eläkeläisten päiväpiiri, seur. 4.3, ja 18.3, To 14 nypäyskerho — Pe 9.30-11.30 perhekerho, Pe 11.30-12.30 verenpainemittaus

Diakonian retket, matkat ja leirit

Kevättäirinnassa- leiri Silokallilla 26-28.4 ilm. 19.3 mennessä — Pärnu, Hiidenmaa, Tartto, 13-16.5 ilm. 26.3 mennessä.

Diakonian retket, matkat ja leirit

Kevättäirinnassa- leiri Silokallilla 26-28.4 ilm. 19.3 mennessä — Pärnu, Hiidenmaa, Tartto, 13-16.5 ilm. 26.3 mennessä.

Diakonian retket, matkat ja leirit

Kevättäirinnassa- leiri Silokallilla 26-28.4 ilm. 19.3 mennessä — Pärnu, Hiidenmaa, Tartto, 13-16.5 ilm. 26.3 mennessä.

Diakonian retket, matkat ja leirit

Kevättäirinnassa- leiri Silokallilla 26-28.4 ilm. 19.3 mennessä — Pärnu, Hiidenmaa, Tartto, 13-16.5 ilm. 26.3 mennessä.

Diakonian retket, matkat ja leirit

Kevättäirinnassa- leiri Silokallilla 26-28.4 ilm. 19.3 mennessä — Pärnu, Hiidenmaa, Tartto, 13-16.5 ilm. 26.3 mennessä.

Diakonian retket, matkat ja leirit

Kevättäirinnassa- leiri Silokallilla 26-28.4 ilm. 19.3 mennessä — Pärnu, Hiidenmaa, Tartto, 13-16.5 ilm. 26.3 mennessä.

Diakonian retket, matkat ja leirit

Kevättäirinnassa- leiri Silokallilla 26-28.4 ilm. 19.3 mennessä — Pärnu, Hiidenmaa, Tartto, 13-16.5 ilm. 26.3 mennessä.

Diakonian retket, matkat ja leirit

Kevättäirinnassa- leiri Silokallilla 26-28.4 ilm. 19.3 mennessä — Pärnu, Hiidenmaa, Tartto, 13-16.5 ilm. 26.3 mennessä.

Ilmoittautumiset Jouni Kivimaalle p.0400-309 861, Soti Korpelalle p.0400-309 862 tai srk. toimistoon p. 0447-309 655

Tietotupa

Nuorisokahvila, Ojuntie 2. alkeiskurssit ja yksilöohjausta eläkeläisille tietokoneen käyttöön, tiedustelut Onni-Juhani Honkasalo p.040 7733 182

Noormarkku

Noormarkun kirkko

Jumalanpalvelukset sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 28.2 messu, Kari Penttinen, Heikki Lipasti — Su 7.3 messu vuoden 1968 kaavalla, Anssi Joutsenlahti, Kari Penttinen, Markku Lahti — Su 14.3 messu, Anssi Joutsenlahti, Heikki Lipasti — Su 21.3 messu, Anssi Joutsenlahti, Markku Lahti

Lassilan kirkko ja pappila

Messu Su 28.2 klo 13, Kari Penttinen, Heikki Lipasti **Sanajumalanpalvelus** Su 14.3 klo 19, Anssi Joutsenlahti **Lassilan kirkkokuoro** To 4.3 klo 19, Anja Ahlforssilla.

Noormarkun seurakuntatalo

Siiionin kanteleen lauluilta Pe 19.3 klo 18 **Sunnuntaipäivä** Su 28.2 klo 18 **Kirkkokuoro** Ke 3.3 klo 18

Söörmarkun toimitalon siunaaminen

Su 28.2. klo 15, Osoite Hatanpääntie 27

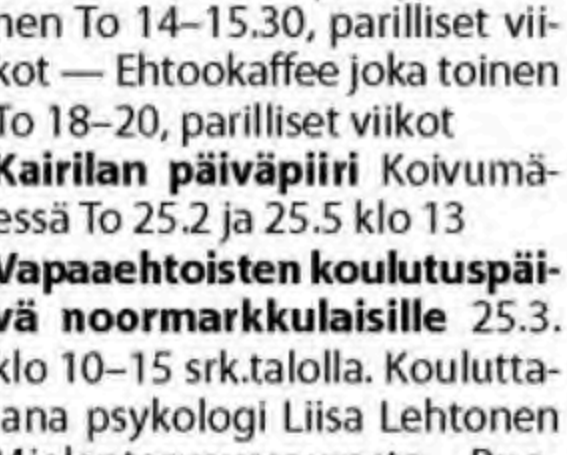
Lähetysillat

Ke 3.3 klo 18 Helvi ja Erkki Walilla Söörmarkussa — Ke 10.3 klo 18 Piksilässä Kairilassa — Ke 17.3 klo 18 Ekqvistillä —

Ke 24.3. klo 18 Rudanmaan koululla

Diakonia-, aikuis- ja perhetöy

Noormarkun seurakuntatalo Kivipiiri To 17, geologi Harri Laaksonen — Mielensterveysryhmä Ti 9.3 ja 23.3 klo 14 — Aivohalvaus- ja afasiakerho joka toinen Ke 14, parilliset viikot, 10.3 retki Kankaanpäähän — Näkövammaistenkerho To 18.3 klo — Miestenpiiri Pe 13-14.30 — Naistenpiiri joka toinen To 14-15.30, parilliset viikot — Ehtokaffee joka toinen To 18-20, parilliset viikot **Kairilan päiväpiiri** Koivumäessä To 25.2 ja 25.5 klo 13 **Vapaaehtoisten koulutuspäivä noormarkkulaisille** 25.3. klo 10-15 srk.talolla. Kouluttajana psykologi Liisa Lehtonen Mielensterveysseurasta. Ruokailun hinta 5 €. Ilmoittautumisen 22.3. mennessä Toini Laaksonle puh 0400 138 641 eläkeläistön tai Kristiina Johanssonille puh 0447309713, kristiina.johansson@evl.fi

Pihlavan kirkko

Jumalanpalvelukset sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 28.2 messu, Kari Penttinen, Heikki Lipasti — Su 7.3 messu vuoden 1968 kaavalla, Anssi Joutsenlahti, Kari Penttinen, Markku Lahti — Su 14.3 messu, Anssi Joutsenlahti, Heikki Lipasti — Su 21.3 messu, Anssi Joutsenlahti, Markku Lahti

Lassilan kirkko ja pappila

Messu Su 28.2 klo 13, Kari Penttinen, Heikki Lipasti **Sanajumalanpalvelus** Su 14.3 klo 19, Anssi Joutsenlahti **Lassilan kirkkokuoro** To 4.3 klo 19, Anja Ahlforssilla.

Noormarkun seurakuntatalo

Siiionin kanteleen lauluilta Pe 19.3 klo 18 **Sunnuntaipäivä** Su 28.2 klo 18 **Kirkkokuoro** Ke 3.3 klo 18

Söörmarkun toimitalon siunaaminen

Su 28.2. klo 15, Osoite Hatanpääntie 27

Lähetysillat

Ke 3.3 klo 18 Helvi ja Erkki Walilla Söörmarkussa — Ke 10.3 klo 18 Piksilässä Kairilassa — Ke 17.3 klo 18 Ekqvistillä —

Lähetysillat

Ke 3.3 klo 18 Helvi ja Erkki Walilla Söörmarkussa — Ke 10.3 klo 18 Piksilässä Kairilassa — Ke 17.3 klo 18 Ekqvistillä —

Lähetysillat

Ke 3.3 klo 18 Helvi ja Erkki Walilla Söörmarkussa — Ke 10.3 klo 18 Piksilässä Kairilassa — Ke 17.3 klo 18 Ekqvistillä —

Lähetysillat

Ke 3.3 klo 18 Helvi ja Erkki Walilla Söörmarkussa — Ke 10.3 klo 18 Piksilässä Kairilassa — Ke 17.3 klo 18 Ekqvistillä —

Lähetysillat

Ke 3.3 klo 18 Helvi ja Erkki Walilla Söörmarkussa — Ke 10.3 klo 18 Piksilässä Kairilassa — Ke 17.3 klo 18 Ekqvistillä —

Lähetysillat

Ke 3.3 klo 18 Helvi ja Erkki Walilla Söörmarkussa — Ke 10.3 klo 18 Piksilässä Kairilassa — Ke 17.3 klo 18 Ekqvistillä —

Lähetysillat

Ke 3.3 klo 18 Helvi ja Erkki Walilla Söörmarkussa — Ke 10.3 klo 18 Piksilässä Kairilassa — Ke 17.3 klo 18 Ekqvistillä —

Lähetysillat

Ke 3.3 klo 18 Helvi ja Erkki Walilla Söörmarkussa — Ke 10.3 klo 18 Piksilässä Kairilassa — Ke 17.3 klo 18 Ekqvistillä —

Lähetysillat

Ke 3.3 klo 18 Helvi ja Erkki Walilla Söörmarkussa — Ke 10.3 klo 18 Piksilässä Kairilassa — Ke 17.3 klo 18 Ekqvistillä —

kikerhon vapaita paikkoja voi tiedustella Seija Katajastolta p. 0447 309729. Muihin kerhoihin voi vain mennä.

Perhekerho

To klo 9.15-11.30 srk.talolla (kulkutaakava) ja Ti 23.3 klo 12 Lassilan pappilassa. Perhekerhoon lapsi ja aikuinen (vanhemmat, isovanhemmat, hoitajat) tulevat yhdessä. Kerhossa on hartaushetki, laulua, leikkejä ja askartelua. Kahviraaha on hyvä varata mukaan ja lapsille omat eväät.

Pihlavan kirkko

Jumalanpalvelukset sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 28.2 messu, Kari Penttinen, Heikki Lipasti — Su 7.3 messu vuoden 1968 kaavalla, Anssi Joutsenlahti, Kari Penttinen, Markku Lahti — Su 14.3 messu, Anssi Joutsenlahti, Heikki Lipasti — Su 21.3 messu, Anssi Joutsenlahti, Markku Lahti

Lassilan kirkko ja pappila

Messu Su 28.2 klo 13, Kari Penttinen, Heikki Lipasti **Sanajumalanpalvelus** Su 14.3 klo 19, Anssi Joutsenlahti **Lassilan kirkkokuoro** To 4.3 klo 19, Anja Ahlforssilla.

Noormarkun seurakuntatalo

Siiionin kanteleen lauluilta Pe 19.3 klo 18 **Sunnuntaipäivä** Su 28.2 klo 18 **Kirkkokuoro** Ke 3.3 klo 18

Söörmarkun toimitalon siunaaminen

Su 28.2. klo 15, Osoite Hatanpääntie 27

Lähetysillat

Ke 3.3 klo 18 Helvi ja Erkki Walilla Söörmarkussa — Ke 10.3 klo 18 Piksilässä Kairilassa — Ke 17.3 klo 18 Ekqvistillä —

ja hiljennytään yhteiseen hartauteen.

Kerho työlle ja pojille

Teljän kirkolla kokkerho 10 – 12-vuotiaalle tytölle ja pojille Ti 17 – 19, ohjaajina Mira Nevanranta, Emilia Korkeaoja ja Petra Puisto — Tyttökerhoista ja kokkiksesta tiedustelut nuorisotyönohjaaja Maija Salmijärvi p. 0400 309 796 tai maija.salmijarvi@poriev.fi.

Poikakerhot

Väinölän koululla: Poikien salibandykerho Ke 16–17.30, Vesa Saarela — Väinölän kirkolla: Monitoimikerho Ke 18–19.30 ja nikkarikerho To 18–19.30, Vesa Saarela — Kaarisillan koulu Isä-poikasähly Pe 17.30–18.30, Vesa Saarela — Tiedustelut nuorisotyönohjaaja Vesa Saarela p. 0400 309 794 tai vesa.saarela@poriev.fi

Reposaari

Reposaaren kirkko

Jumalanpalvelukset sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 12: Su 28.2. messu, Eeva-Liisa Virkkunen, Pekka Tyini — Su 7.3. sanajumalanpalvelus, Heimo Hietanen, Pekka Tyini — Su 14.3. kaksikielinen messu, Mari Puska, Pekka Tyini — Su 21.3. sanajumalanpalvelus, Eeva-Liisa Virkkunen, Pekka Tyini — Su 28.2. messu, Eeva-Liisa Virkkunen, Pekka Tyini

Pappila

Raamattupiiri Ti 13
Kutokerho Ke 13
Päiväkerho Ma ja To 13–16
Perhekerho Ti 17
Ei kerhoja eikä diakonissan vastaanoitoa viikolla 8
Vahtimestari Marianne Ristikkallio lomalla vko 9, sijaisena Ritva Haavisto p. 050 5687 060

Saariston lähetyspiiri

Ti 9.3. klo 18 Kauko ja Ritva Säämäellä

Reposaaren Diakonaattiyhdistys ry:n

vuosikokous pappilassa Ma 22.3. klo 17, Tervetuloa! Reposaaren Diakonaattiyhdistys ry johtokunta

Yhteinen toiminta

Kehitysvammais- ja mielen-terveysry

Seurakuntakeskuksessa: Kehitysvammaisten päiväkerho Ke 17.3. klo 13–14.30 - Kehitysvammaisten ilta-kerho Ti 9.3. ja 23.3. klo 17.30–19 — Tukikeskuksen tiloissa Ma 1.3. ja 15.3. klo 13–14.30 mielenterveyskerho ja Ma 8.3. ja 22.3. klo 13–14.30 kehitysvammaisten vanhemmat — Hyvän mielen talossa joka toinen To 14.30 hartaus, seur. 25.2. ja 11.3. — Tiedustelut Vilja Arvela p. 0400 309 764

Päihde- ja kriminaalisyty

Avoin ryhmä Ma ja Ke 9–12 Tukikeskus, Eteläpuisto 10 B, vertaistukea päihdeongelmaan

PORIN SEURAKUNNAT helmi - maaliskuussa 2010

Evankeliumiyhdistys Porissa 100 vuotta

Raino Salmijärvi

Suomen luterilaisen evankeliumiyhdistyksen, Sleyr Porin osasto perustettiin 1910. Satavuotisjuhlaa vietetään 6. ja 7. maaliskuuta.

— Liikkeenä evankelisuus on kirkollinen liike. Sen jäsenet haluavat olla rakentamassa Kristuksen kirkkoa. Siionin kannel soi ja saarna Golgatan työstä ja kasteen armosta on yhä kuul-tavissa, toteaa **Arvi Löytömäki**. Hän on ollut Porin osaston puheenjohtajana vuodesta 1978.

100-vuotisjuhlan Löytömäki on koonnut historikiin. Se lähtee vu 1800-luvun loppupuolelta, jolloin evankelisuus laajeni Porissa voimakkaaksi kansanherätykseksi. Tehokkaana työmuotona olivat ensin maakunnalliset ja myöhemmin myös valtakunnalliset evankeliumijuhlat. Porin suuret kesäjuhlat kokosivat väkeä tuhansittain, ja kaupungista tuli maakunnan herätyksen keskus. Näkyvänä muistomerkki-

Evankeliumiyhdistyksen rukoushuone on Varvinkatu 3:ssa.

nä siltä ajalta on Porissa evankelisten rakentama Mikonkatu 8:n rukoushuone, joka vihittiin 1888.

Sleyr Porin osasto perustettiin 1910. Toiminnan rungon muodostivat evankeliumijuhlat, joissa näkyvänä teemana oli lähetystyö. Japanin lähetystyö oli alusta pitäen Porin osaston toiminnassa voimakkaasti mukana. Osaston perustamisen jälkeen toimittiin useissa vuokratiloissa. Varvinkatu 4:stä saatiin ensimmäinen oma rukoushuone vuonna 1922. Siellä toimittiin 1970-luvun alkupuolelle asti, jolloin rukoushuone tuli Teljantorin. Rukoushuoneen sijainti liikerakennuksessa osoittautui ajan mittaan epäkäytännölliseksi ja kalliiksi. Nykyinen tila tuli vaihtokauppana, kun Elementtityö rakensi Tullipuominkadun ja Varvinkadun kulmatalon.

Juhlaviikonlopun ohjelma, katso Kristilliset yhdistykset –palsta.

vehdykset, päätösant Teuvo Liimatta

Herättäjän seur joka toinen To 19 seurakuntakeskus, seur. 4.3. ja 18.3.

Israel-illat seurakuntakeskus To 25.2 klo 18, Eero Kavasto: Hatikva-kirjan sanomaa, Juont: Sirkka Landvik, Ylistyslaulajat — To 25.3. klo 18 Pertti ja Eija Kymäläinen: Israel, Luvattu maa, Laulumiehet — Järj. Israelin Ystävät

Israel-illat seurakuntakeskus Ke 3.3. klo 18 "Näkökulma Israelin tilanteeseen" Otsolan opiston rehtori Alexander Bruuk, Karmel-kuoro, kahvi klo 17 — La 20.3. klo 17 Israel-juhla, vieraita Israelista Michael Tidhar, Yigal Tsabari moshav Tselajonista, tulkkina Karmel-Yhdistyksen toim. joht. Juha-Pekka Rissanen, kahvi klo 16.30 — Järj. Karmel-Yhdistys

Kansanlähetys läh.koti, srk. keskus, 5.krs: Joka toinen Ma 17 Epin piiri, parilliset viikot — Ma 18.45 Startti — Raamattupiiri, tutustutaan Raamattuun, rukoukseen, keskustellaan — To 18.30 matalan kynnyksen majatalo — illat, opetusta ja keskustelua eri aiheista, 25.2 Kantakaa toistenne kuormia, Rukousilta, Arja Marttila, Seppo Vallinen, 4.3. Hengellisen kodin merkitys, Mikko Satama, Pentti Heinilä, 11.3 Paavo Ruotsalainen. Erämään vaeltaja, Jari Penttinen, Heikki Nummijärvi, 18.3. Paimen johdattaa laumansa lepäämään, Mikko Satama, Pentti Heinilä — La 20.3. klo 13 seuraita piirien kevätkokous — **Lisäksi** Me Miehet Pe 26.2. klo 18.30 srk. keskus — Valoa Elämään Su 28.2. klo 18 Väinölän kirkko — Hetki yhdessä Su 14.3. klo 16 Ruosniemen kirkko, "Ilon lähde", Satu Salo, Mikko Satama, sanaa, rukousta, mus. tarj., pyhäkoulu — Ilosanomien ilta Ma 1.3. klo 18 srk.keskus, evankelista Ilkka Puhakka, Juonto Sakari Kalliomaa — Matalan kynnyksen majatalo Su 21.3. klo 18 Noormarkun srk.talo "Hoitava ja parantava rukous", Hilka ja Kalevi Keränen

Mass in English Käppärän pieni kappeli Su 7.3. and 14.3. kl 12.30

Porin OPKO ry Opiskelijaillet keski-ikäisille klo 18 Sleyr rukoushuoneella, Varvink. 3: 3.3. "Näkyy usko", Elina Heinonen — 10.3. "Ennustettu Kristus", Mikko Ainasoja — 17.3. "Myrsyn silmässä", Raimo Törmälä — 24.3. "Kolossalaiskirje — Kristus riittää", Juha Silmu — 31.3. "Armolahjat-mystiikkaa, magiaa vai jotain ihan muuta", Mikko Kyytinen — Raamattupiiri torstai-iltaisin opiske-

lijojen kodeissa — Lisätietoja toiminnasta www.opko.fi/pori

Porin Seudun Kristilliset Eläkeläiset joka toinen Ti 13 seurakuntakeskus, seur. 9.3. ja 23.3. 9.3. klo 14 myös vuosikokous

Rauhanyhdistys, Louhentie 4: La 27.2. klo 19 seurait — Su 28.2. klo 16 seurait — Ke 3.3. klo 18.30 ompeluseurat — Pe 5.3. klo 18.30 lapsi- ja nuorisotyöntekij. kokous — La 6.3. klo 19 lauluseurat — Su 7.3. klo 16 seurait — Ti 9.3. klo 19 tiistai-kerho — To 11.3. klo 19 torstai-kerho — La 13.3. klo 19 kotiseurat — Su 14.3. klo 16 seurait, leiri-ilta — Ke 17.3. klo 18.30 ompeluseurat — La 20.3. klo 16 lappeenrantaalaisen myyjäiset — Ma 24.3. klo 14 ja 16 seurait — Ke 24.3. klo 18.30 ompeluseurat

Porin NTKY, Esivallank. 6: Raamattupiiri joka toinen Ma 15, parittomat viikot ja kultaisten iän kerho joka toinen Ma 13, parilliset viikot — Su 28.2. klo 15 sunnuntain yleisötilaisuus, Jarkko Willman, Huru-ukot

kk, teema varmistuu myöhemmin — Atk — opetusta vapaaehtoisille torstaisin, varaa aika p. 621 6636 — Ikäihmisten neuvolan luennot klo 13; 10.3. Sopiva lääkahoito vanhukselle, geriatri Pirjo Santala, 24.3. Mitä on Kuulolähipalvelu, Anja Permanto — 10.3. klo 11.15–12.45 SPR-ystävät työnohjaus

Kristilliset yhdistykset

Esikoislestadiolaiset, uusi koontumapaikka Pietniemen seurakuntatalo, Vanhakartanontie 15. Seurat sunnuntaisin, kellonajat ilmoitetaan viikoittain Satakunnan Kansan kirkollisissa ilmoituksissa.

Evankeliumiyhdistys, Varvink. 3: To 25.2. klo 18 rukouspiiri — Su 28.2. klo 17 Siionin kanteleen lauluseurat, Teuvo Liimatta, Heikki Mäki-Pesola, Nuorten aikuisten kuoro — To 4.3. klo 18 Raamattu tutuksi –ilta "Matkalauluja", Juha Silmu — La 5.3. 6–7.3. Sleyr Porin osaston 100 –vuotisjuhla — To 11.3. klo 18 rukouspiiri — Su 14.3. klo 17 messu, Jarkko Willman, Juha Silmi, Sinikka Vuorinen — To 18.3. klo 18 Raamattu tutuksi –ilta Psalmi 51 "Syntiseksi syntyneen rukous", Jari Rankinen — Su 21.3. klo 17 messu, Hannu Anttonen, Hilka Toikka, Savellinnut-lapsikuoro — Ke 24.3. klo 13 Martongon orpokotipiiri — Kuoroharjoitukset Ma 17.30 Savellinnut-lapsikuoro ja Ma 18.30 Nuorten aikuisten kuoro, joht. Hilka Toikka — Nuorten raamattupiiri tiistaisin klo 18

Sleyr Porin osaston 100 –vuotisjuhla ja Satakunnan piirin talvijuha 6–7.3. Keski-Porin kirkko La 6.3. klo 13 "Soi, kannel kaunis, soi" kuoro- ja yhteislaulutilaisuus, Helsingin evankelinen kuoro joht. Kullervo Puumala, puhe Martti Laitinen — Su 7.3. klo 10 messu, Martti Laitinen, Antero Virtanen, Juhani Romppanen, Helsingin evank. kuoro — Seurakuntakeskus Su 7.3. klo 11.30 lounas ja klo 12.30 päiväjuhla, tervehdyssanat Juha Silmu, historiaa Emerik Lyytinen/Matti Kiviranta, Arvi Löytömäki, juhlapuhe Jari Rankinen, kuorolaulua Helsingin evankelinen kuoro, Nuorten aikuisten kuoro ja Savellinnut, ter-

Viriketoiminta katkaisee rutiinin

Irma Holopainen kävi tervehtimässä Maija Lundgrenia vielä juhlan jälkeen.

Kaupunginsairaalassa ovat vapaaehtoisten auttavat kädet tarpeen, jotta potilaat pääsevät yhteisiin virkistystshetkiin.

"Enkeleinä toisillenne jokainen kai olla saa", lauletaan Porin kaupunginsairaalassa pitkäaikaisosaston aulaassa. Ystävänäpäivää vietetään vähän etukäteen, mutta oikeastaan sairaalassa on ystävänäpäivä aina kun vapaaehtoiset ovat tavalla tai toisella katkaisemassa potilaiden pitkää arkea.

Viriketoiminnan ohjaaja **Anja Lehtonen** järjestää potilaille toimintatunneita viikoittain. Muutama kerran vuodessa on isompia tapahtumia. Tavaksi on tullut, että ennen juhlaa Lehtonen soittaa Mummun Kamariin **Irma Holopaiselle**, joka puolestaan kutsuu vapaaehtoisten joukkoa koolle. Osastoilla hoitajat auttavat matkaan potilaita, jotka

jaksavat istua ohjelmatuokion ajan. Vapaaehtoisringin avulla mahdollisimman moni pääsee juhlahetkeen, sillä muun työn ohessa henkilöstöllä ei ole paljon mahdollisuuksia kuljetuksiin.

— Akuuttipuoleltakin haetaan potilaita yhdyskäytävän kautta. Matkaa kertyy, käytävän päästä ei toista näy, kuvailee Irma Holopainen.

— Nytkin oli puhe, että aamusta asti tätä on odotettu, kertoo **Irma Puisto**.

Kymmenittäin potilaita ja myös omaisia on koolle jo hyvän aikaa ennen kuin juhla alkaa. Sairaalapastori **Hannu Salonoja** juontaa leppoisasti. Kuuntelijoiden iloksi soivat harmonikka, huilu ja piano. Myös runot ja laulut nostavat tunnelmaa.

Ohjelmat ovat niin hienoja, että niistä saa iloa itselleenkin toteaa Mummun Kamarin väki. Toiminnan antoisuudesta on koko joukko yhtä mieltä.

— Tästä saa hyvän mielen, vahvistaa **Riitta Haapio**. Asiakaspalvelun totuttuun Haapio halusi eläkkeelle jäätyään Mummun Kamariin.

Ohjelmaa seuraa myös **Maija Lundgren**.

— Tykkään kaikesta kauniista. Musiikki oli upeaa, kiitotele hän.

Maija Lundgrenille sairaalaelämä on varsin uutta, osastolla on kulunut muutama viikko. Ohjelman jälkeen on jo tarve päästä pitkäkeeseen. Sairaala-vuoteen viereessä ikkunalaudalla on läheisten valokuvia. Ikkunasta näkyy lumipeitteisiä puita.

— Kaikki täällä on hyvin ja hoitajat huolehtivia.

— Tilaisuuksiin ovat myös omaiset tervetulleita, korostaa Anja Lehtonen. Hän toimittaa tapahtumista tietoa myös Satakunnan Kansan Me-

not-palstalle.

Vapaaehtoistyö vie mennessään. **Hannu Nummi** pitää myös Mummun Kamarin suosittua sunnuntaikerhoa. **Kristian Nevalainen** on huilunsa kanssa tuttu esiintyjä sairaalan ohjelmatuokiassa. Mummun Kamariissa hän vetää Sanoja ja sävelä –tuokioita.

Seurakunnan vapaaehtoisista myös Keski-Porin sairaalakummit vierailevat kaupunginsairaalassa. He järjestävät hartaushetken kerran kuukaudessa. Sairaalakummitkin huolehtivat siitä, että halukkaat pääsevät huoneistaan yhteiseen tilaisuuteen. Ryhmillä on myös yhteistyötä, apua annetaan puolin ja toisin.

Vapaaehtoistyöhön on helppo tulla, mutta mahdoton päästä pois, on joku todennut.

Mutta mikäs on oleskelu, kun Anja Lehtonen hemmottelee auttajansa paitsi lämpimillä kiitoksilla myös korealla kahvipöydällä.

— Teitte jälleen mahdolliseksi juhlan, hän kiittelee.

TEKSTI JA KUVA
MAIJA-LEENA SEPPÄLÄ

Tomaksen kastepäivä on juhlan arvoinen

Sinikka Hennisen kalenterissa 6. päivä elokuuta on aina varattu kummipöjälle.

Sinikka Henninen oli suorastaan häkeltynyt, kun Seessalot pyysivät häntä kuopuksensa kummitädiksi yli kolme vuotta sitten.

— Ja todella mielelläni kunniatettävään suostuin, Henninen lisää.

Pipsa Seessalon ja Sinikka Hennisen ystävyden juuret ovat sympaattiset. Sinikka toimi lapsityönohjaajana, kun Pipsa lapsuudessaan kävi Länsi-Porin seurakunnan päiväkerhossa. Ala-asteelta Pipsa muistetaan Sinikan pitämät aamunavaukset.

— Niissä oli aina kiehtova tarina ja musiikkia, Pipsa muistelee Sinikan yllytykseksi.

Aikuisiällä Pipsa perheineen muutti samaan kerrostaloon Sinikan kanssa ja näin yhteydenpito säilyi.

Kastepäivän juhla joka vuosi

Neljästä kesäkuuta 2006 Seessaloille syntyi poika, joka sai elokuun kuudentena nimen **Tomas Kristian**. Kastepäivä on jäänyt vanhempien ja kummien mieleen erityisen hyvin, sillä Sinikka-kummi haluaa vuosittain juhlistaa Tomaksen kastepäivää. Tapa ei ole niinkään tunnettu, vaikka Kotien rukouskirjassa kastepäivän vietosta kerrotaankin.

Samoin kuin nimipäivä, miksei myös lapsen kastepäivää voisi hyvin juhlistaa. Valitettavan usein kaste unohdetaan ja iäkään kuin mitätöidään tapahtuman ar-

vo, Sinikka toteaa.

Juhlalistamisella he tarkoittavat kokoonontumista yhteen.

— Sinikka tulee Tomaksen kastepäivänä meille, jolloin polttamme kastekynttilää ja muistelemme kastetilaisuutta. Tomaksen kasvaessa juttulemmen tavasta ja itse kasteesta myös hänelle, Pipsa toteaa.

Kummitäidin silmäterä

Tomaksen kastepäivä vietettiin kotona Länsi-Porissa. Päivä on kummitäditä hyvässä muistissa.

— Muistan tilaisuuden oikein kodikkaana ja lämpimänä. Ja kesä oli todella kuuma, Sinikka palauttaa mieleen.

Tomaksen isovelji Artun kohdalla vastaavaa perinnettä ei ole syntynyt, mutta Pipsa-äiti toivoo Tomaksen kastepäivän vieton jatkuvan tulevaisuudessakin. Tomaksesta on tullut Sinikalle tärkeä.

— Poikaa on aina hienoa nähdä. Kamera tallentaakin tajaan kuvaa Tomaksesta, kun hän leikkii muumitalolla, joka löytyy Sinikan luota aina samasta paikasta.

TEKSTI JA KUVA
MILLA MAJANDER

Kutsuit minua nimeltä

Jumala, sinä ajattelit minua jo ennen kuin synnyin, ja kasteesta sinä kutsuit minua nimeltä. Sinä tunnet minut kokonaan. Kiitos, että välität minusta aina.

Kotien rukouskirja

Vikkelän Tomas Seessalon kastepäivän vietosta on muodostunut perinne. Kummitäti Sinikka Henninen on äiti Pipsa Seessalon vanha kerhotähti.

Hautausmaahoitajan paikka

avoinna ajalla 1.5.–31.10.2010 Lattomeren hautausmaalla. Tiedustelut Aulis Juntunen 31.3. mennessä p. 040 576 1961. Lattomeren kylähautausmaa on vuodelta 1914. Laajennusosa on vihitty v. 1967. Hautausmaan samoin kuin kyläkirkon omistaa Lattomeren rukoushuoneyhdistys.

Martat ryhtyivät arkienkeleiksi

Eettinen kuluttaminen on Marttojen kotitalousneuvojen teema tänä vuonna. Toiminnanjohtaja Raija-Liisa Heinosta ympäröivät havaintokuvat sopivat kukin myös Yhteisvastuukeräyksen tavoitteeseen auttaa vähävaraisten perheiden arkea.

Yhteisvastuukeräyksen yhteistyökumppaneina aloittaneet Martat ovat hyvän arjen asiantuntijoita ja lähimmäisenrakkauden lähettäiläitä.

Martoille hyvän tekeminen tulee selkärangasta ja on olennainen osa toiminnan ideologiaa. 7. helmikuuta alkanut 60-vuotias Yhteisvastuukeräys sai yhteistyökumppanikseen Marttaliiton ja sen 40 000 jäsentä. Kumppanina Marttaliitto on tuottelias, siitä osoituksena viime vuonna lahjoitettu 60 000 villasukkaparia – jokaiselle Suomessa syntyneelle vauvalle. Yhteisvastuukeräyksen tuotoilla tullaan auttamaan suomalaisia vähävaraisia lapsiperheitä. Satakunnan

Marttojen toiminnanjohtaja Raija-Liisa Heinonen on mielissään avun kohteesta.

— Haluamme olla mukana tekemässä hyvää edelleenkin. Perusteitvämme on neuvonnan antaminen ja kodin ja perheen hyvinvoinnin edistäminen. Pyrimme nyt rohkaisemaan jäseniä yhteistyökumppanuuteen vedoten osallistumaan keräykseen eri tavoin, Heinonen toteaa. Keräysvaroilla Marttaliiton, marttapiirien ja Marthaförbundetin kotitalousalan ammattilaiset toteuttavat yhdessä seurakuntien diakoniatyön kanssa vuonna 2011 aloitetun Lapsiperheiden ruokaturva-hankkeen, jonka avulla kaikkein vaikeimmassa asemassa oleville lapsiperheille tarjotaan muun muassa kotikäyntiapua ja ruokakursseja.

— Tulemme syksyllä pohtimaan seurakuntien diakoniatyöntekijöiden kanssa auttamisen väylistä ja siitä, miten vähävaraisia perheitä saisi leimautumatta tavoitettua, Heinonen sanoo.

Neuvonta ja ruoka samalla kurssilla

Marttojen arvomaailmalla ja yhteisvastuukeräyksellä on sama nimittäjä – lähimmäisenrakkaus. Köyhät lapsiperheet ovat jälleen todellisuutta, kuten oli 60 vuotta sitten jolloin lapsiperheiden hätä antoi kipinän keräykselle. Heinonen korostaa Marttojen järjestämien kurssien olevan avoimia aivan kaikille.

— Opetuksen lisäksi kurseilla myös syödään itse tehtyjä tuotteita. Yleensä kurssit sisältävät koko menun, joten kohtuuhinnalla saa vatsat hyvin täyteen. Ajankohtaisia ja suosittuja ovat myös ennaltaehkäisevät talousneuvonnan kurssit, Heinonen sanoo.

Hyvä arki ei ole itsestäänselvyys. Vanhempien rajut muutokset työtilanteissa heijastavat pahimmillaan lasten hyvinvointiin ja jokapäiväiseen ruokailuun.

— Vähävaraisissa lapsiperheissä ollaan varmasti väsyneitä. Aikaa on, mutta se kuluu oman tilanteen pohdintaan. Jollain tavalla perheet pitäisi

Yhteisvastuukeräyksen ja Marttojen yhteinen nimittäjä on lähimmäisenrakkaus.

saada lähtemään kotoa, lasten kanssa, Heinonen pohtii.

Perusraaka-aineet tutuiksi

Kotiruoka ja sen valmistaminen on Heinosen mukaan kokenut jonkinlaisen inflaation.

— Hyvän ja herkullisen kotiruuan ei tarvitse olla kallista, kuten me Martoissa alleviivaamme. Oppaisamme käytämme selkokielisiä ja numeroituja työvaiheita, sillä itse ruoan valmistus saattaa tyssätä, kun ohjetta ei malteta lukea loppuun.

Kasvien ja juuresten tuntemus on Heinosen mukaan huonolla tolalla. Riisin ja pastan käytön lomassa

Yhteinen ruokailu ”pyhä palvelus”

Noormarkussa toimivien MarkkuMarttojen puheenjohtaja Anne Sihvonen toteaa Yhteisvastuukeräyksen valinneen itselleen aktiivisen toimijajoukon yhteistyökumppanikseen. Keräys otettiin helposti omaksi ja toimeen ryhdyttiin heti.

— Noormarkun Martat järjestivät Yhteisvastuu-lounaan, Söörmarkun Martat ovat lupautuneet käydä keräämässä varoja ovelta ovelle ja MarkkuMartat ovat mukana jakamassa Yhteisvastuu-lehtiä, Sihvonen listaa.

Sihvonen on perheineen tehnyt lähetystyötä Bangladeshissa. Köyhyys on kehitysmaassa täysin erilaista kuin kotimaassa.

— En kuitenkaan missään nimessä väheksy suomalaista köyhyyttä. Lapsiperheiden elinolot voivat olla todella epätasaisia. 150 000 lasta elää Suomessa köyhyydessä, eli mistään pienestä luvusta ei ole kyse.

Pienestä pitäen Martta-aatteesen kasvanut Sihvonen on todella pesunkestävä Martta. Sihvosen mielestä Marttojen tämänvuotinen teema ”Kohtaamispaikkana koti” ja Yhteisvastuun apu köyhille lapsiperheille Suomessa käyvät käsi kädessä.

— Toiminnanjohtajamme Marianne Heikkilä toteaa mielestäni hienosti sanoessaan perheen yhteisen ruokailun olevan pyhä palvelus toiselle. Lauseeseen on hyvin kiteytetty, mitä läsnäolollaan voi toiselle antaa.

suomalaisen perusruokaan kuuluva peruna on unohdettu. Lapset ovat tulevaisuuden ruoanlaittajia, siksi vanhempienkin on panostettava monipuoliseen ruokailuun.

— Tiettyä iässä lapset ovat todella innokkaita ruoanlaittajia. Marttojen Pikkukokkurit voivat toimia kimmokkeena ja pian vanhemmat voivatkin saada kotona lasten valmistamia herkkuja, Heinonen innostaa.

TEKSTI JA KUVA
MILLA MAJANDER

Eks tiä

Taitavan kirvesmiehen saarnatuoli

Ahlaisten ensimmäistä kirkkoa alettiin rakentaa 1600-luvun lopussa. Isonvihan aikaan 1700-luvulla se tuhoutui, jäljelle jäi vain joku esine, mm. osmansalmukoristeinen yhdestä puusta tehty kastemalja ja kaksi osaa keskiaikaisesta triptyykistä. Toinen esittää Aatamia ja Eevaa viimeisellä tuomiolla. Toisessa taulussa on Tobias poikineen. Niitä voi ihastella Ahlaisten kirkon kuoriosassa.

Ahlaisten vuonna 1796 valmistunut kirkko on vanhin Porin nykyisistä kirkkoista. Se rakennettiin

kuningas Kustaa III:n käskystä. Piirustukset tulivat Ruotsista ja vastaväna rakennusmestarina toimi Salomon Köykkä-Köhlström. Alun perin kaksilaivainen empiretyylinen kirkko muutettiin ristikkokirkoksi 1900-luvun vaihteessa arkkitehti Josef Stenbäckin johdolla.

Myös kellotapulilla on kuuluisa suunnittelija, Carl Ludvig Engel. Kirkosta erillään oleva tapuli valmistui vuonna 1832.

Torppari ja kirkonrakentaja Salomon Köykkä-Köhlström oli viisikymppinen rakentaessaan Ahlais-

ten kirkkoa. Nuorena miehenä hän oli muuttanut Jalasjärveltä Ilmajolle Herralan pappilan torppariksi ja osallistui sieltä käsin kirkonra-

kennustöihin pääasiassa Etelä-Pohjanmaalla. Köykkä-Köhlströmillä olivat rakennuspiirustukset pääsääntöisesti, kouluja hän ei ollut käynyt. Taitavana kirvesmiehenä ja puuseppänä hän pystyi omin käsin toteuttamaan mielessään syntyneet piirustukset.

Ahlaisten kirkon saarnatuoli on Salomon Köykkä-Köhlströmin veistämä. Koristeellinen saarnatuoli on rokokoohenkinen. Neljän evankelistan Markuksen, Matteuksen, Luukkaan ja Johanneksen muotokuvat noudattavat myöhäis-

barokin tyyliä.

1900-luvun alun korjauksissa kirkon empiretyyli rikkoutui, jossakin vaiheessa evankelistatkin saivat maalikerroksen päälle. Vuoden 1971 entisöintitöiden yhteydessä saarnatuolista poistettiin menneiden sukupolvien tekemät kerrokset ja maalien alta paljastettiin evankelistojen kuvat.

Palstalla esitellään Porin seurakuntien tiloja, niiden yksityiskohdista ja tarinoita. Arkistoja kaivelee Maija-Leena Seppälä.